

ВЕСНИК

ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА «НОВА ЗАГОНЕТКА»

ISSN 1820 – 2918

БЕОГРАД, АВГУСТ 2025.

БРОЈ 86

УВОДНА РЕЧ

Покушавамо да одржимо обећање да ће ВЕСНИК чешће излазити, јер је српска енигматска сцена богата догађајима, а жеља је да се све то забележи и како би било што актуелније.

У овом броју централно место заузима текст везан за седамдесет енигматских година једног од најбољих и најактивнијих српских енигмата Јована ВУКОВИЋА, који се афирмисао у свим сферама загонеташтва, и као састављач, истраживач, историчар, теоретичар, писац чланака, фељтона и књига, али и као дуговечни и најдоследнији хроничар збивања у српском загонеташтву.

Завршено је овогодишње Првенство Србије у састављању загонетака у организацији Енигматског савеза Србије. Пошто је ово ипак надметање енигмата, а не такмичарских радова, требало би код рангирања узимати само најбоље оцењени састав такмичара, како би се добила што реалнија слика у поретку учесника првенства.

САДРЖАЈ

СТРАНА

ЕНИГМАТСКИ ПОДСЕТНИК	
Шири значај енигматике	2–3
Укрштеница «Вести»	4–5
«Укрштеница – Križaljka»	6–7
Загонетке из «Голуба» из 1879.	8–13
6. СЕС у Бајиной Башти	14
Ђеле из Коцељеве	15
ЕНИГМАТСКА ТАКМИЧЕЊА	
12. «Меморијал Чика Станка»	16–17
14. Меморијал	
«Ђуро Кнежевић»	18–19
Са блога за љубитеље ребуса	20–21
6. Првенство Србије у састављању загонетака	22–27
ЕНИГМАТСКИ ЈУБИЛЕЈИ	28–33
НОВЕ КЊИГЕ ЕНИГМАТА	
«Новинарство лексикон лауреата»	34–36
«Погађалице»	37–38
НОВИ ПРИРУЧНИЦИ ЕНИГМАТА	39
24. СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ	40–41
НОВА ЕЛЕКТРОНСКА ИЗДАЊА	42–46
ДРУГИ О НАМА	47–51
ИЗ КЛУПСКЕ РАДИОНИЦЕ	52–53
ИН МЕМОРИЈАМ	54–56
ДОДАТАК: «Сремуш», број 26	I–IV

«ВЕСНИК» – Информативно–теоретски лист Енигматског клуба «Нова загонетка»

Припрема: Енигматски клуб «Нова загонетка», Београд

(11070 Београд, Булевар Арсенија Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26)

Редакција: Председништво Енигматског клуба «Нова загонетка»

Уређивање и техничка припрема: Мирослав Лазаревић

(телефон: 011/2131 – 143; 064/9452 – 493; Е – mail: miroslav.lazarevic40@mts.rs)

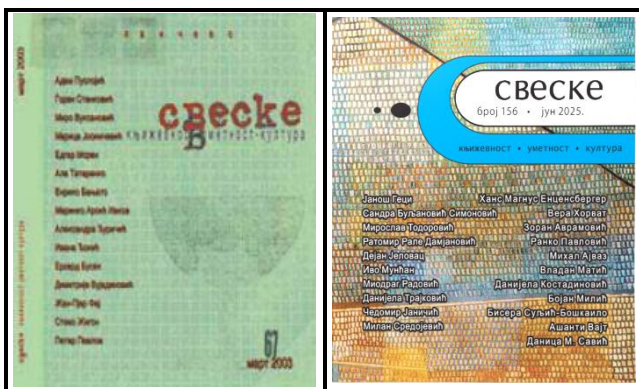
Мирослав Лазаревић, Београд

ШИРИ ЗНАЧАЈ ЕНИГМАТСКОГ СТВАРАЛАШТВА

Енигматика или загонеташтво, као умна дисциплина, није само средство за забаву и разоноду, то је и хоби, као и љубав, који нуде интелектуалну гимнастику, духовно разгибавање и освежење, али и проверу знања и могућност за стицање нових сазнања. Шире гледано, с обзиром на присутност и распрострањеност ове гимнастике ума и игарије духа, на њен друштвени значај, она је део новинарске професије, као и посебан вид културног изражавања.

Да је то тако, потврда је низ текстова енигматских и других стваралаца из области књижевности, уметности и културе, који су у загонеташтву видели и друге димензије овог умног надметања, осим оних за релаксацију у часовима доколице и одмора. Подсетићемо се овог пута једног издања које потврђује претходне констатације.

Ради се о панчевачкој публикацији СВЕСКЕ, часопису за књижевност, уметност и културу. У више наврата овај часопис је објављивао и текстове везане за енигматику, нашег врхунског енигматског ствараоца и писца, Панчевца Момира ПАУНОВИЋА, који је прошле године прославио шездесет година веома плодотворног присуства у српској енигматици.

У овом часопису који излази четири пута годишње, више од педесет угледних аутора из целог света, у сваком броју објављује текстове из петнаестак области (позориште и филм, ликовна и музичка уметност, књижевност, естетика, филозофија, историја, енигматика . . .), што омогућава увид у савремене токове књижевности, уметности, културе и науке на овим нашим просторима. Главни и одговорни уредник је Милан ОРЛИЋ, који је и главни уредник панчевачке издавачке куће МАЛИ НЕМО, која штампа и ова издања. Часопис СВЕСКЕ је 2001. године проглашен за најбољи књижевни часопис у Србији.

Ради сагледавања свестраног приступа Момира ПАУНОВИЋА и његовог темељног проучавања енигматике, навешћемо његове текстове из поменутог часописа СВЕСКЕ:

ЕСТРАДИЗАЦИЈА НАЈПОПУЛАРНИЈЕ ЗАГОНЕТКЕ (број 62 – 63, март 2002);

КРАЉИЦА ЗАГОНЕТКИ (број 64, јуни 2002);

ЈЕЗИК У УКРШТЕНИЦАМА (број 67, март 2003);

СТИХОВАНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗАГОНЕТКИ (број 68, јуни 2003);

ЕНИГМАТИКА – ВИШЕ ОД ИГРЕ И ЗАБАВЕ (број 79, јануар 2006).

Поред овога треба поменути још један панчевачки часопис, који је објављивао и енигматске текстове. Ради се о часопису КВАРТАЛ, уметничком магазину Удружења књижевника и књижевних преводилаца Панчева. Главни уредник овог магазина је књижевник и књижевни критичар Васа ПАВКОВИЋ. Магазин се може добити и у штампаном облику по наруџбини, а доступан је и у web издању и може се преузети преко интернета.

У броју 4, лето 2005, Момир ПАУНОВИЋ у овом магазину објављује још један енигматски текст УКРШТЕНИЦА КАО ЛЕКСИКОГРАФСКА ОДРЕДНИЦА, који овом панчевачком енигмати још једном потврђује високи рејтинг у пропагирању енигматике преко часописа културе и уметности.

У ПАНЧЕВАЧКИМ НОВИНАМА, број 38, од 18. јуна 2003. године, Момир ПАУНОВИЋ објављује текст ЕНИГМАТИКА ЈЕ ДУХОВНА ГИМНАСТИКА, где налазимо и један његов антологијски логографни анаграм:

Позната глумица (6,6, једно A=Y)
МАЧКА И ОБЛИНЕ

**Волим ову мачку и облине њене,
међу глумицама нема лепше жене.**
(Решење: МОНИКА БЕЛУЧИ)

Ратко Стојковић, Београд

УКРШТЕНИЦА ВЕСТИ (ЕНИГМАТСКИ ДОДАТАК)

У ВЕСНИКУ број 78 (септембар 2023. године), у напису НЕКА ОСТАНЕ ЗАПИСАНО, навео сам детаљне податке о енигматском часопису УКРШТЕНИЦА ВЕСТИ, који се «угасио» са бројем 618 и који је излазио двадесетпет година. Био је намењен нашим сународницима у расејању (Европа, Канада, Америка и Аустралија).

У истом напису стоји да је, на захтев многих читалаца, Независан дневни лист ВЕСТИ, који је издање истог издавача (NIDDA verlag GmbH Herausgeber iz Frankfurt), покренуо недељни енигматски додатак истог назива, односно УКРШТЕНИЦА ВЕСТИ. Он је био претежно енигматског садржаја, штампан је на 8 страница и излазио сваког понедељка, на ћириличном и латиничном писму.

Сада желим да назначим да је дневни лист ВЕСТИ, после више од тридесетдве године, престао да излази. Последњи број објављен је, у понедељак, 13. марта ове године. Самим тим је и недељни додатак УКРШТЕНИЦА ВЕСТИ завршио своје постојање.

Први број додатка УКРШТЕНИЦА ВЕСТИ објављен је 27. маја 2019. године, а последњи, 301. број, 13. марта 2025. године. Да подсетим: први уредник био је Мидхат САРАЈЛИЈА а сарадници Миленко МИЈАТОВИЋ, Момир ВУЧЕНОВИЋ и Ибазер ИМЕРИ. После смрти Мидхата САРАЈЛИЈЕ (фебруара 2020. године), а потом и Миленка МИЈАТОВИЋА и Момира ВУЧЕНОВИЋА, уредник је био Ибазер ИМЕРИ а један од сарадника аутор овог написа.

Са новим уредником договорене су одређене специфичности у односу на, не само постојећи садржај додатка, већ и скоро свих енигматских листова, које желим да истакнем. То су биле:

- да се у потпуности испоштује начело родне равноправности;
- да укрштенице са фотографијом буду искључиво са личностима из Србије и
- да четврта страница буде скандинавка са две илустрације и посвећена знаменитим објектима у Србији.

Намера је била да решаваачи у дијаспори упознају наше актуелне а успешне личности као и део, светски признате, материјалне културне баштине у отаџбини Србији.

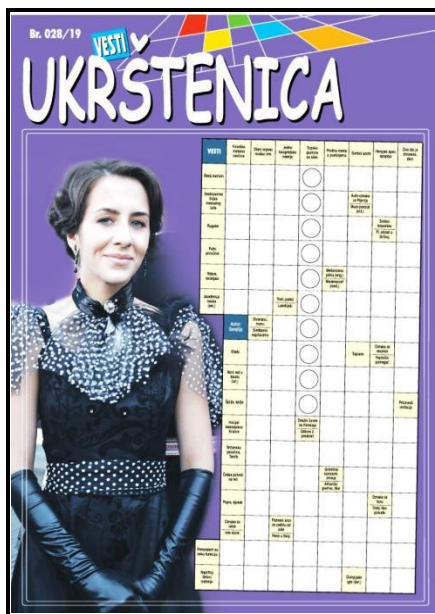
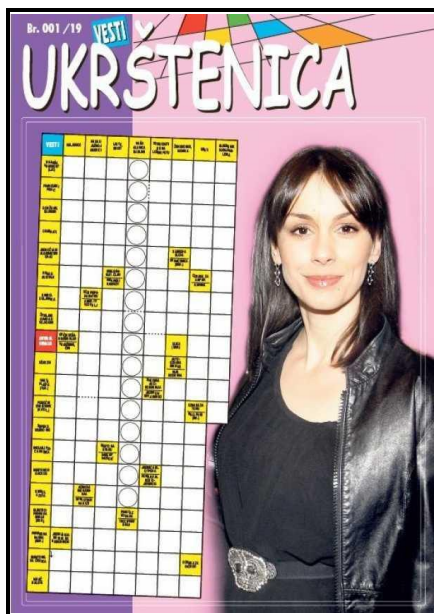
Поштујући наведени договор, на насловној страни (насловници) објављиване су скандинавке са фотографијом личности из културе, науке, спорта или уметно-

сти, наизменично, мушког и женског пола. Тако су се, на насловницама, нашли ствараоци из: ликовних уметности (вајари, карикатуристи, мултимедијални уметници, сликари, уметнички фотографи), књижевности (песници/песникиње, приповедачи, романсијери), музике (виолинисти, диригенти, композитори, пијанисти/пијанисткиње, поп/фолк и оперски певачи/певачице), науке (историчари, метеоролози), спорта (атлетике, ватерпола, каратеа, кошарке – играчи/тренери/селектори), одбојке, рукомета, стрелаштва, теквондоа, тениса, фудбала – играчи/тренери, џудоа и шаха), телевизије (водители/водителјке, новинари, уредници) и филмске уметности (глумци/глумице, редитељи).

На другој страници објављивана је једна велика скандинавка (величине 14x21 поље) са фотографијом једне личности, такође наизменично мушког и женског пола. Личности су биле из различитих области (као на насловној страни). Када је на насловници била особа једног пола на другој страници била је особа супротног пола.

На четвртој страници објављивана је једна тематска укрштеница – скандинавка са две илустрације. Биле су посвећене искључиво, знаменитим објектима у Србији, потом Споменицима културе у Београду а, до краја објављивања додатка, Споменицима у Србији са УНЕСКО – ве листе светске баштине.

Остали садржаји додатка били су стандардни – класична, бела, бројчана и мозаичка укрштеница, мања скандинавка, осмосмерка, судоку и мањи енигматски састави: клин, пирамида, ребуси као и кратке занимљивости: Веровали или не, Гинисови рекорди, Зрнца мудрости . . .

Јован Вуковић, Нова Пазова

О ЕНИГМАТСКОМ ЛИСТУ УКРШТЕНИЦА – KRIŽALJKA

Године 1935. појавио се нови енигматски лист (енигматски лист за забаву, шалу, шах и спорт) са називом УКРШТЕНИЦА – KRIŽALJKA у жељи да одржи равноправност два писма у држави Југославији, са називом и са оба писма – ћирилица и латиница. Власник и издавач овог листа било је предузеће «При-вредник», односно Живојин Д. БЛАГОЈЕВИЋ из Београда. Он је био и одговор-ни уредник. Прва три броја излазила су сваке суботе, а потом је лист излазио 1, 10. и 20. у месецу. Лист је имао и страну за најмлађе, а излазио је у перио-ду 1935 – 1938. године.

Формат листа био је 21,5х 29,5 цм, касније 15,5х23,5 цм, у почетку на 12, а касније на 16 страна. Укупно је публиковано 156 бројева.

Од броја 18 лист је увео нову рубрику «Енигматски речник», који се рани-је штампао у «Забавнику». Лист је доста пажње посвећивао ребусима. Навешћемо неколико примера:

Т АА

Решење: пре пар А, Т =
ПРЕПАРАТ (број 12)

ПА ООО МТ

ПА, три О, Т иза М =
ПАТРИОТИЗАМ (број 18)

М Р = Р М

Решење: међу М, у Р је =
МЕЋУМУРЈЕ (број 17)

**Ш А Ш
М Г**

на М и Г, у Ш, А =
НАМИГУША (број 24)

Ево још две, за то време, интересантне поставке ребуса:

**ШАЛА А
К Р К**

Решење: на Р у К, виц, А = НАРУКВИЦА

**КА ДА
ВИ + ВА = + 100**

Решење: на ВИ, КА и на ВА, ДА је и сто =
НАВИКА И НАВАДА ЈЕ ИСТО (број 35, аутор: Мато КОВИЋ)

Поменимо још једну загонетку у стиху, дату као «Описни ребус»:

**Немац ФРАЊО све се једи
Кошуља му нешто ТЕСНА
И грдња му лети бесна
На ДРЖАВУ која следи.**

Решење: Франц, уска = ФРАНЦУСКА (аутор: А. РАДОВАНОВИЋ)

Овај лист је очигледно имао добре сараднике, јер је објављивао и квадрате 7х7:

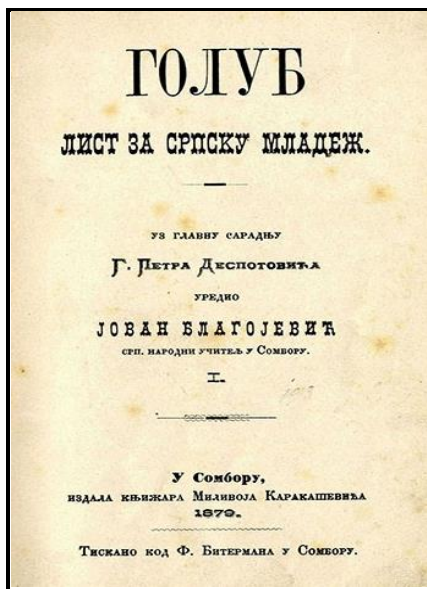
Ф	А	Н	А	Т	И	К
А	Н	А	Б	Е	Л	А
Н	А	П	А	Т	И	Т
А	Б	А	Ц	И	Ј	А
Т	Е	Т	И	В	А	Н
И	Л	И	Ј	А	Д	А
К	А	Т	А	Н	А	Ц

Б	А	Н	А	Л	А	Н
А	Н	А	М	И	Т	И
Н	А	Р	Е	З	А	К
А	М	Е	Р	И	К	А
Л	И	З	И	М	А	К
А	Т	А	К	А	М	А
Н	И	К	А	К	А	В

Мирослав Лазаревић, Београд

ЗАГОНЕТКЕ ИЗ ГОЛУБА ИЗ 1879. ГОДИНЕ

ГОЛУБ је био илустровани лист за српску младеж са сликама, а излазио је у Сомбору од 11. јануара 1879. године до 1913. године (двоброј 11/12 за новембар – децембар). Све до 1906. године (пуних 28 година), уређивао га је Јован БЛАГОЈЕВИЋ, учитељ и управитељ Српске више девојачке школе. На месту уредника наследио га је Коста СТОЈАЧИЋ. ГОЛУБ је издавала књижарница Миливоја КАРАКАШЕВИЋА, а у свом веку, лист је штампало више штампарија и у више наврата бележио је промене у поднаслову. Када је покренут, у том тренутку, Срби нису имали други дејчи лист. Излазио је једанпут месечно, од 1892. и два пута у месецу.

ГОЛУБ је доносио књижевне прилоге и занимљивости из разних области, кратке прегледе бројева појединих српских листова и часописа, приказе нових књига, а неговао је и поуку и родољубиво осећање. Током излагања мењао је формат од 22 до 27 цм. У почетку је имао тираж од 3.000 примерака и издржавао се новцем од претплате, а своје читаоце је налазио у свим крајевима српства.

На својим страницама окупљао је готово целу модерну српску књижевност. У њему су сарађивали: Мита ПОПОВИЋ, Владимир М. ЈОВАНОВИЋ, Војислав ИЛИЋ, Јован ДУЧИЋ, Алекса ШАНТИЋ, Бранислав НУШИЋ, Светозар ЋОРОВИЋ, Борисав СТАНКОВИЋ, Милош ЦРЊАНСКИ, Јаша ПРОДАНОВИЋ, Вељко МИЛИЋЕВИЋ и други.

ГОЛУБ је доносио и загонетке, па је био веома значајан за популаризацију и развој српске загонетке у том периоду, када није било енигматских часописа и листова. У њему су објављиване разне врсте, у то време познатих загонетака, а читаоцима који су то успешно решили, била су објављивана имена, тако да се и овим путем, не само популарисала загонетка, већ и регрутовао нови састављачки потенцијал. У овом приказу, даћемо загонетке из ГОЛУБА објављене те прве, 1879. године, уз констатацију да је овај лист, својом енигматском активношћу крајем 19. и почетком 20. века, заузео важно место у историји српског загонеташтва.

Главни енигматски сарадник ГОЛУБА у прих пет година његовог излагања био је Петар ДЕСПОТОВИЋ, учитељ, директор, школски надзорник, песник и педагошки писац. Објавио је 25 загонетака, већи број у стиху, као и упутство за састављање ребуса. Спада међу пионире српске уметничке загонетке.

ГОЛУБ, број 1, 11. јануар 1879.

ЗАГОНЕТНЕ ЗАДАТКЕ.

1. Којој је вароши у Угарској глава риба а реп дрво т. ј. којој вароши први слог показује име рибе а последњи име дрвета?

2. Сретну се два пастирчета Пера и Паја. Сваки је терао по неколико оваца. Пера ће рећи Паји: дај ми Пале једну твоју овцу, па ћу ја имати дванут толико, колико ти имаш. Паја му одговори: боље дај ти мени једну твоју, па ћемо имати оба једнако. Пита се сад колико је који имао оваца?

3. Познато је да се један угао може означити са једним или са три писмена, за два угла треба дакле 2 или 6 писмена, но ко зна тако нацртати два угла, да се са 4 писмена потпуно означае?

Одгонетке: 1. сом, бор = СОМБОР;

2. Пера је имао 7, а Паја 5 оваца;

3. Успоредни углови.

Голуб, број 2, 1. фебруар 1879.

ЗАГОНЕТНЕ ЗАДАТКЕ.

1. „Мој први слог је глава од по села;
Мој други слог брат му је Адам без главе.
Мој трећи слог је само с половине дџан,
А четврти мој слог не лаже,
Али све што каже, само с половине каже;

Пети мој слог носи нама кући дрва.

Али само полак фата;

Зато мати отворила само полак врата“

Ко ову загонетну задаћу погоди, тај ће добити седам дуката.

2. Нека мати имала је троје деце: Перу, Јоцу и Милеву. Од суесеткиње добије она на поклон котарчицу лених јабука, које подели међу своју децу овако: Пери као најстаријем да од свију јабука половину и још полак од једне јабуке, Јоци даде од осталих јабука половину и још половину од једне јабуке. Напоследку остане још 4 јабуке; ове добије Мала Милева.

Код ове деобе ни једна јабука није била пресечена. Пита се сад: колико је било у котарчици јабука? Колико је добио Пера а колико Јоца?

Ко ову другу загонетку погоди, тај неће добити седам дуката, али зато, што зна добро мислити, и што је у школи увек добро пазио, кад се рачунало из главе, — добиће 19 лених јабука. —
Ј. Под.

Одгонетке: 1. СЕ – ло, А – ДАМ, ДУ – ћан, КА – же, Фа – ТА =

СЕДАМ ДУКАТА;

У котарчици је било свега 19 јабука, од којих је Пера добио 10, Јоца 5, а Милена 4.

Голуб, број 3, 1. март 1879.

ЗАГОНЕТНЕ ЗАДАТКЕ

1. Ја ти живот у тебе уливам,
 Ја у груд'ма увек ти починам;
 Тебе, и све на том свету што је,
 Окружује танко тело моје.
 Невидљив сам на онет ме свако
 Удаљека види врло лако.
 Каткад лакши, а каткад сам тежи,
 Кад побесним, тад' од мене бежи!
 Да ме нема, – замах тици крила,
 Никад небу не би се узвила
 Нит' би песме, нит' би било гласа
 Да ми с' тело танко не таласа.
 Кад сам нечист, онда болест влада,
 Онда многи због мене пострада,
 И још нешто са чега ме хвале:
 Да у мени куле зидају будале!

Д.

2. Свима нам је познато да именице средњег
 рода у јединини имају наставке *о* или *е* као н. пр.
 село, лице и т. д. Али ја знам једну именицу средњег
 рода с наставком *а* у јединини. Која је то именица?

Одгонетке: 1. ВАЗДУХ; 2. ДОБА.

Голуб, број 4, 1. април 1879.

ЗАГОНЕТНЕ ЗАДАТКЕ.

1. У врту перје дижем,
 У венац главе нижем,
 За очи сваког гризем,
 Који ми не да мира,
 Па ме љутитог дира.

Д.

2. Један човек купи краву и држао је годину
 дана. Млека је од ње добивао само толико, колико му
 је требало да извади трошак за пићу, а за труд око
 ње није имао ништа. Па с тога што му није више до-
 бити доносила, прода он њу и профитира на њој 6 ф.
 а то је управо $8\frac{1}{4}$ од оних новаца, које је он за њу
 дао, када ју је купио. Е ко зна сад, пошто је купљена
 и пошто је продана та крива?

Одгонетке: 1. ЛУК; 2. Крава је купљена за 75 ф., а продата за 81 ф.

Голуб, број 5, 1. мај 1879.

Због малог простора изостале су из овог броја и ЗАГОНЕТНЕ ЗАДАЋЕ.

Голуб, број 6, 1. јуни 1879.

ЗАГОНЕТНЕ ЗАДАЋЕ.

1. Један отац између осталог имања остави тројици синова својих 21 буре, и то 7 пуних вина, 7 по пола и 7 празних, да се то на њих тројицу подјели тако, да сваки и вина и буради подједнако добије али се не смеје из бурета у буре вино претакати. Колико ће сваки добити пуних, колико половина а колико празних?

Плавно. С. Пр. уч.

2. Ко зна, с које стране пас има више длака?

Ј. М.

Одгонетке:

Загонетне задаће у 6. бр. „Голуба,“ значе: 1. први и други син добили су по 3 пуна, 1 до пола пуно, и 3 празна, а трећи је добио 1 пуно, 5 до пола пуних и 1 празно; или: прва двојица добирају по 2 пуна, 3 полупуна и 2 празна, а трећи добива 3 пуна 1 полупуно и 3 празна.—2. Пас има са оне стране више длака, на коју му је респ. накривљен.

Голуб, бројеви 7–8, 1. јули 1879.

ЗАГОНЕТНЕ ЗАДАЋЕ.

- Са првим (слогом) се писменост почела,
А други ти одобрава дела,
Цело је дика измеђ бачких села,
Могло б' бити сред Дунава бела.
- Први водом броди,
Другом шума годи,
Цело је људеки стан,
Теби добро знам.

Одгонетке: 1. а, да = АДА; 2. сом, бор = СОМБОР.

Голуб, број 9, 1. септембар 1879 –
Прво објашњење за словни ребус у српској енигматици

РЕБУС.

Ребус је загонетна задаћа сложена из слика, писмена, слогова и бројева, или из самих: слогова, писмена и бројева а без слика. Ми ћемо засад доносити оне, где не требају слике. Ко год зна добро мислити, тај ће сваки ребус погодити, само мора добро пазити како стоје слова или слогови. Н. пр.

ребус : $\frac{\text{ца}}{\text{ни}}$ Овде стоји над слогом **ца** слог **ни** а то је: над-ни-

ца-надница. Још један пример : $\frac{\text{ко}}{\text{ва}}$ ту сад не ваља казати :

над ко-ва-надкова, јер то није ништа. Истина је, да слог **ко** стоји над **ва**; али је и то истина, да под слогом **ко** стоји слог **ва**, а то је : под-ко ва-поткона. Ако ли поред слова или слогова има и бројева, онда се морају читавати н. пр. **100** на, стопна-стопа; — **аа 100** с, пар (јер су два) а-сто-с-парастое. Ако ли има више једнаких слогова или писмена, ваља их абрајати н. пр. **ак ак ак ак ак** Ту има 5 ак, а то је: пет-ак. петак. Још ваља имати на уму, е дали су слова велика или мала.

Е, сад да видимо, ко ће погодити ове ребусе :

1. $\frac{\text{ак,ак,ак,ак,ак}}{\text{ни}}$ 2. $\frac{\text{чар}}{\text{ни}}$ 3. $\frac{\text{млад}}{\text{ак}}$ 4. $\frac{\text{з}}{\text{ш}}$

Одгонетке: 1. ВЕЛИКИ ПЕТАК; 2. НАДНИЧАР;
3. ПОДМЛАДАК; 4. НАШЕ ЗЕМЉЕ.

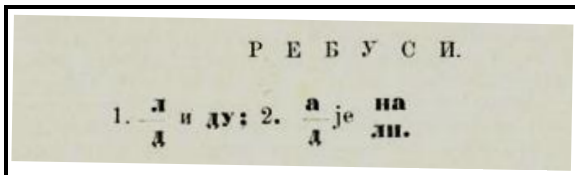
Голуб, број 10, 1. октобар 1879.

РЕБУСИ.

1. $\frac{\text{з}}{\text{ње}}$ је $\frac{\text{с}}{\text{га}}$ и **Д**. 2. **аа** се $\frac{\text{н}}{\text{е}}$ 3. **100**ка па се **У**.

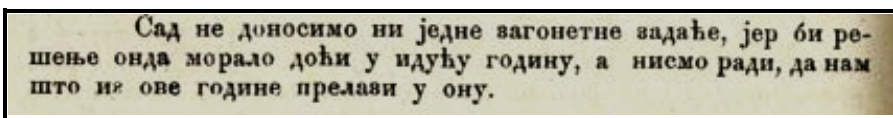
Одгонетке: 1. ЗНАЊЕ ЈЕ СНАГА И ВЕЛИКО ДОБРО;
2. ПАРА СЕ ПОДИЖЕ; 3. СТОКА ПАСЕ УВЕЛИКО;
Решили: Бр. СТАНОЈЕВИЋ, уч. 4. р. у Н. Саду и
Дра. К. ДРАГУТИНОВИЋ, гимн. 3. р. у Београду.

Голуб, број 11, 1. новембар 1879.

Одгонетке: 1. ЉУДИ НА ДОБРО ИДУ; 2. НАДА ЈЕ ВРЛИНА;
Решио: Бранислав Л. СТАНОЈЕВИЋ, уч. 4. р. у Н. Саду.

Голуб, број 12, 1. децембар 1879.

У првој години свога излагања ГОЛУБ је објавио укупно 22 загонетке – 13 класичних загонетака и 9 словних ребуса.

У приказу загонетака из ГОЛУБА из 1879. године, коришћени су делови из оригиналних поставки из листа ГОЛУБ, преузети из дигиталне збирке Градске библиотеке Карло БИЈЕЛИЦКИ у Сомбору.

Вр. 12. У Сомбору 1. Децембра 1879. Год. I.

ГОЛУБ.
ЛИСТ
ЗА СРПСКУ МЛАДЕЖ.

Уређује **ЈОВАН БЛАГОЈЕВИЋ** учитељ.

Позив на претплату.

Овим бројем навршује „Голуб“ своју прву годину. Као што је у почетку обећано, тако се он и наплатио, да своје младе и миле читаоце поучи у свему, што је лепо и добро, да тиме обогати у њихову душу и срце и да их подстакне на читање. „Голуб“ је још и више учинио, него што је у почетку обећао, он је и савике доносио а цене ни у једну ираку није повишио. У колико је он својој истакнутој задаћи одговорио, нека суде његови одрасли читаоци. Ми пак и сами признајемо, да смо мислили истокнути програм опширније и боље извести, како би лист одговорио разним степенима узраста младежи наше. Али кад се узме у обзир доста мали формат листа, једномесечно излагање на онда и штампарске незгоде, онда са мирном душом можемо рећи, да смо учинали, што год смо могли. Нисмо то се признати мора, да је то мало и потешак посао писати младежи, јер младеж стоји на врло разним степенима узраста и по годинама и по умном развићу, па што је једном и ра-

— 192 —

ки број чувао, тај сад има 12 бројева, а то је читана књига, пуна саскојаким лепих ствари. Сад ваља да лепо молите своје добре родитеље да то све даду књигоvesцу да лепо узвек, да се не погубе листови. Па када год будете доспели а ви узмете ту своју књигу и из ње читајте што нам се кад допадне, али је и чувајте да се не погоре, па ће из ње моћи читати и наша мала браћа и сестре кад поодрасту.

Но сад ваља још и то да знате, да ће „ГОЛУБ“ и на даље излазити. О Новој Години изићи ће I. бр. за 1880. год. Па као што свишта ваља да где на боље и на лепше, тако ће и „Голуб“ од Н. Године бити и бољи и много лепши и и мало бољи. Зато молите своје добре родитеље, да вам и на идућу годину претплате „Голуб“, и маде ће бити и бољи и лепши и бољи, зато опет неће бити ни мало скупи, него што је ове године био. Који од вас добије новца е свечери, Материнама, Оценима и Бонифу, боље ће урадити да се претплати с отим на „Голуб“ него да купи какве сиграче и шећера, чега часом нестане, а часом и адрваље пошпаре. Ако неби имали баш доста за претплату, а ви молите родитеље своје, да вам додаду колико још треба. Ја знам, ако ви наше добре родитеље увек саслушате, они ће то вама радо учинити, те ћете и од сад имати своје новце, а то ће вам више вредити, него све сиграче и сви шећери на свету.

Ваш прави пријатељ „Голуб.“

„Голуб“ излази једанпут у месецу. Цена му је за Аустро-Угарску и Црну-Гору на цеоу годину 60 нов. на по године 30 нов. Поједини бројеви стају 5 нов. За Србију на год. 8 р. на по год. 4 р. Поједини број 30 пр. Претплата се шље: Књижица Мил. Караџевића у Сомбор. За Србију прима претплату књижица Вел. Валовића у Београду. Рукописи се шљу у пљивани писменима на уредништво. Рукописи се не враћају.

Издаје: Књижица Мил. Караџевића.—Штампа Ф. Битерман.

Бранко Миловановић, Љубљана

6. СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ У БАЈИНОЈ БАШТИ

Шести Сусрети енигмата Србије, у организацији Енигматског савеза Србије, а под покровитељством Општине Бајина Башта, одржани су од 15 – 17. септембра 2006. године у прелепом амбијенту бајинобаштенског хотела ДРИНА. Уз 54 присутних, ово су били једни од најуспешнијих и најсадржајнијих скупова српских енигмата. На отварању сусрета говорио је и председник Општине Бајина Башта Милоје САВИЋ, а гост сусрета била је и наша позната драмска уметница Јелена ЈОВАНОВИЋ – ЖИГОН.

На енигматским такмичењима добијени су нови прваци Србије за 2006. годину. На брзопотезном првенству енигмата – шахиста победио је мајсторски кандидат из Београда Радомир МИЋУНОВИЋ, на овим сусретима и **најуспешнији такмичар**. Првак Србије у решавању загонетака постао је Владимир ШАРИЋ из Шимановаца, а у екипном пласману најбољи резултат показала је екипа ВУК КАРАЦИЋ из Београда (Владимир ШАРИЋ, Перуника МИЛИНКОВИЋ и Миленко МИЈАТОВИЋ). На такмичењу у састављању анаграма победио је Александар ЈАНКОВИЋ из Крагујевца, а екипно најбоља је била београдска НОВА ЗАГОНЕТКА (Радомир МИЋУНОВИЋ, Јан БАЖИК и Динко КНЕЖЕВИЋ). На овим сусретима окончан је и Други фестивал загонетке – Ниш 2006, за који је конкурс расписао Енигматски клуб НИШ. Победник овог занимљивог надметања био је Радомир МИЋУНОВИЋ.

Победници са такмичења у Бајиној Башти, слева надесно:
Јован ВУКОВИЋ, Миленко МИЈАТОВИЋ, Милутин ТЕПШИЋ,
Вељко МАКСИМОВИЋ, Славко БОВАН, Јан БАЖИК, Динко КНЕЖЕВИЋ,
Радомир МИЋУНОВИЋ, Мирко СТАНКОВИЋ, Владимир ШАРИЋ,
Перуника МИЛИНКОВИЋ, Милан МИЛИН, Раде ЈОВАНОВИЋ и
Никола ПЕШИЋ

Александар Јанковић, Крагујевац

ЂЕЛЕ ИЗ КОЦЕЉЕВЕ

Рођен је 1958. године. Речити и дружељубиви правник у пензији. Родом Шапчанин, живи у Коцељеви. Дичи се чињеницом да је завршио Шабачку гимназију. Радио као саветник у Националној служби за запошљавање. Познат као хроничар Посаво – Тамнаве, књижевник, новинар, режисер, енигмата, друштвено – политички, хуманитарни (103 пута дао крв), културни и спортски радник. Члан је Удружења књижевника Србије и Енигматског савеза Србије. Аутор четири романа и једне хронике. Чланке објављује у више локалних новина и периодичних издања. Поносни деда четворо унучади, међу којима је и унука Анђа, којој посвећујем овај анаграм (6, 10, 4):

ВЕРГЛАЂЕ ЂЕД АНЂИ РОМАН!

Решање: ДРАГАН ЂЕРМАНОВИЋ ЂЕЛЕ

И познати енигмата из Републике Српске Драгиша ЦЕТИЋ, у знак захвалности човеку који је на 21. Сусретима енигмата Србије у Коцељеви 2022. године, забављао и на посебан начин обавештавао присутне о Коцељеви и околини, посветио је овом колеги следеће анаграме:

ГРАЂАНИ, ОН ВЕЋ ДРМА!

Решење: ДРАГАН ЂЕРМАНОВИЋ

МОЋНЕ ГРАЂЕ, АЛ` ВИЂЕН ДАР!

Решење: ДРАГАН ЂЕРМАНОВИЋ ЂЕЛЕ

**ЕНИГМАТСКИ
КЛУБ****«НОВА
ЗАГОНЕТКА»**

11070 Београд, Булевар Арсенија Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26;
телефон: 011/2131 – 143, 064/9452 – 493, 063/1849 – 061

е – mail: miroslav.lazarevic40@mts.rs;
rookie89_416@hotmail.com;

жиро – рачун код Банке Поштанска штедионица А.Д. Београд:
200 – 2722280101033 – 36;
матични број: 17354183, ПИБ: 101673150

О р г а н и з у ј е т р а д и ц и о н а л н о

**ТАКМИЧЕЊЕ У САСТАВЉАЊУ
СЛОВНИХ РЕБУСА И ИНДИРЕКАТА
12. «Меморијал Србољуба Станковића»**

Такмичење се организује у следећим дисциплинама:

- 1. Чист словни ребус**
(једнословни, вишесловни или са речима)
- 2. Комбиновани словни ребус**
(са словима, бројевима, знацима, симболима)
- 3. Индирект у свим варијантама**
(синоним поставке, израз који се логички
наслања на поставку или произилази из ње,
узимање, недостајање или наглашавање
одређених делова синонима или асоцијације
поставке и слично)

Рок за слање радова: 30. новембар 2025. године.

Општа такмичарска правила:

1. Може се учествовати у једној или више дисциплина, са највише 10 састава по једној и са највише три ауторске шифре укупно.
2. Сваки рад, са назнаком шифре аутора, мора бити коректно и потпуно представљен са решењем, а на посебном папиру А5 формата.
3. Радови се могу састављати у складу са опште прихваћеним правилима, али и на основу нових идеја и развојних путева предметних загонетака.
4. Код оцењивања радова узимаће се у обзир оригиналност, машовитост, духовитост и комбинаторика поставке, као и ефектност решења.
5. Један од критеријума у вредновању ребуса биће «економичност» рада, тј. разлика између броја слова решења и броја слова у поставци.
6. Разломачка црта у ребусима неће се третирати као посебан знак.
7. У обзир долазе све варијације индиреката: наставак поставке, синоним или асоцијација за поставку, узимање, недостајање или наглашавање одређених делова синонима или асоцијације поставке и слично.
8. Такмичарски радови који не испуњавају наведене пропозиције биће дисквалификовани, без обзира на њихов квалитет.

Општи услови конкурса:

1. Радове ће оцењивати жири, који ће бити накнадно одређен. Одлуке жирија су коначне, а чланови жирија немају право учешћа у такмичењу.
2. Аутори радова ће бити откривени тек по завршетку рада жирија и одређивања коначног пласмана.
3. За све такмичарске дисциплине, за ауторе три најбоље пласирана састава, биће обезбеђене награде у књигама.
4. Радове слати под шифром на адресу: ЕК «Нова загонетка» (за Мирослава Лазаревића), 11070 Београд, Булевар Арсенија Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26. У другој мањој затвореној коверти у истој пошиљци треба ставити идентификацију шифре, са именом и презименом аутора, кућном и електронском адресом и бројем телефона.
5. Радови се могу под шифром, заједно са идентификацијом шифре, слати и путем електронске адресе: miroslav.lazarevic40@mts.rs.
6. Рок за слање радова је 30. новембар 2025. године.

Београд, 1. јуни 2025. године

Председништво ЕК «Нова загонетка»

Са интернетског блога
ТУПЉЕЊЕ И ОШТРЕЊЕ
Славка БОВАНА

ПРЕДСЕДНИШТВО ЕК «КИКИНДА»

14. МЕМОРИЈАЛ «ЂУРО КНЕЖЕВИЋ»

У знак сећања на Ђуру Кнежевића, једног од највећих мајстора за анаграме на овим нашим просторима, Енигматски клуб КИКИНДА и 2025. године је организовао традиционални конкурс за чист анаграм, четрнаести по реду. Задата тема био је афоризам Жељка МАРКОВИЋА од 33 слова:

ПИСМА НИКО НЕ ШАЉЕ, А КОВЕРТЕ СВИ ПРИМАЈУ

Пропозиције за ово надметање биле су:

1. Од задатих слова треба да склопите чист анаграм (иста слова у поставци и решењу).
2. Учесници могу послати неограничени број анаграма, али за конкуренцију треба да одаберу највише три састава.
3. Језик је српски, екавица.
4. Анаграми се потписују пуним именом и презименом и адресом аутора.
5. Анаграми су могли да се шаљу:
на Е – mail: slavkobovan@yahoo.co.uk,
путем SMS – а на телефон: 063/89 – 41 – 064
или поштом на адресу: ЕК КИКИНДА, Гаврила Принципа 11, 23300 Кикинда.
6. Најбољи анаграм ће се наградити пехаром и новчаном наградом од 5.000,00 динара.

Конкурс је расписало Председништво Енигматског клуба КИКИНДА 25. фебруара 2025. године, а рок за слање анаграма био је 25. април 2025. године.

У прописаном року стигао је 151 анаграм од 62 аутора из 46 места из седам земаља. Анаграми су након сортирања, под шифром, понуђени судијама на жирирање, који су бирали десет најбољих. По абecedном реду презимена, следећих осам судија су оцењивале саставе: Решад БЕСНИЧАНИН, Небојша ДРАГОМИРОВИЋ, Жарко ЂОКИЋ, Добривој ЈЕРИНКИЋ, Бранко МИЛОВАНОВИЋ, Ненад САВИЋ, Милица ШИМИЋ и Вања ТОМАШЕВ (двоје од планираних судија није гласало).

Након сабирања бодова утврђено је да је победнички анаграм имао Стипан МЕДО, испред Недјељка НЕДИЋА и Милана СЕЧУЈСКОГ. Победнику је припао пехар и 5.000,00 динара. ЕК КИКИНДА честита победнику и првим пратиоцима, а онда свима редом који су освојили бодове, уз захвалност свим учесницима овог надметања.

Табела са бодовима првих десетопласираних изгледа овако:

- 1. SISTEM NAVEK JAVNO KORUMPIRA A I PELJEŠI!**
(Stipan MEDO, Zaprešić) **45**
- 2. PA SVAKOM "PLJUNEŠ" MITO I KARIJERA SE VINE!**
(Nedjeljko NEDIĆ, Ugljara) **36**
- 3. SPREMAJ PARE – AKO NEMAŠ, U NEVOLJI SI I KVIT!**
(Milan SEČUJSKI, Novi Sad) **33**
- 4. SAVETUJEMO, AKO NISI VALJAN PRIPREMI KEŠ!**
(Dragiša CETIĆ, Gacko) **22**
- 5. NEMA VIŠE PRIJATELJA, SAMO NAVIKA ISPORUKE?!**
(Marko MIHALJEVIĆ, Omiš) **20**
- 6. SAVREMENA KORUPTIVNA KOMISIJA PELJEŠI!**
(Mirka ŠAJIĆ, Prijedor) **18**
- 7. SAVRŠEN MILJE – TI KOJI I SNOVE KUPE PARAMA.**
(Vuk TRNAVAC, Novi Sad) **17**
- 8 – 9. MARLJIVO SE PAKUJE VISKI, NEMA POŠTARINE!**
(Zdenko CAPAN, Karlovac) **16**
- 8 – 9. POTKUPLJIVIMA NAJŠIRA KESA. NOSE IM EVRE.**
(Krešimir MAJETIĆ, Jastrebarsko) **16**
- 10 – 11. MILJENIK SISTEMA "PROVUKAO" NAJVIŠE PARE!**
(Aljoša VUKOVIĆ, Šibenik) **15**
- 10 – 11. POTKUPLJIVA MAŠINERIJA SAMO "SKINE" EVRE!**
(Zoran MILUNOVIĆ, Sombor) **15**

**ОСНИВАЧКА СКУПШТИНА ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА «КИКИНДА»
ОДРЖАНА ЈЕ У КУЛТУРНОМ ЦЕНТРУ КИКИНДА 14. МАРТА 2015.
ГОДИНЕ, ШТО ЗНАЧИ ВИШЕ ОД 10 ГОДИНА УСПЕШНОГ РАДА.
ПРВИ ПРЕДСЕДНИК БИО ЈЕ ЗЛАТАН ПУПЕЗИН, ПОТПРЕДСЕДНИК
ВАЊА ТОМАШЕВ, А СЕКРЕТАР СЛАВКО БОВАН. ЗА ПОЧАСНОГ
ПРЕДСЕДНИКА ТАДА ЈЕ ИЗАБРАН ИЛИЈА СТАНЧУЛ.**

СА БЛОГА ЗА ЛЉУБИТЕЉЕ РЕБУСА БРАНИСЛАВА НИКИЋА**rebusi.blogspot.com****ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МАЈ 2025.****Аутор: Верољуб БАБИЋ****Све их мање има (2, 4, 2, 5, 5 = 6, 5, 7)****ОДЛАЗЕ ДОБРЕ НЕВЕСТЕ (од Лазе до Брене весте)****Друго место је освојио Перо ГАЛОГАЖА,****а треће место деле Ејуб СЕМИЋ и Божо МИЉЕВИЋ****ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА ЈУНИ 2025.****Аутор: Божо МИЉЕВИЋ****Узнемиреност (2, 4, 2, 3, 6 = 8, 2, 7)****УЗБУЂУЈЕ СЕ ОКОЛИНА (уз буђу је сео Колина)****Друго место је освојила Емилија БУЊАЦ,****а треће Борис ДУБОВСКИ**

СА БЛОГА ЗА ЛЈУБИТЕЉЕ РЕБУСА БРАНИСЛАВА НИКИЋА

rebusi.blogspot.com

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА ЈУЛИ 2025.

Аутор: Ејуб СЕМИЋ

Сећање на побуну народа (4, 5, 1, 6 = 3, 6, 7)

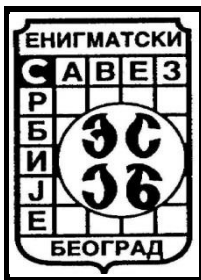

СТО ГОДИНА УСТАНКА (стог Одина у Станка)

Друго место је освојио Илија ЂУРКОВИЋ,

а треће место Борис ДУБОВСКИ

plasman	rebus	autor	Nikola Dragomir	Milica Stanić	Ilija	Ozren	Dragica	Goca	Pavlo	ukupno
1	12182. Sto godina ustanka (stog Oдина u Stanka)	E. Semić	9	9	10	8	10	46		
2	12169. Bole nas oči (bole na Soči)	I. Đurković	9	7	10	8	10	44		
3	12206. Ne drami mi! (nedra Mimi)	B. Dubovski	9	8	9	9	9	44		
4	12175. Uze! su mi sav imetak (uz elisu misa, vime, tak)	A. Vuković	8	8	9	10	8	43		
5	12171. Antidepressive Pera jednom mora kušati (Ant ide pre sive peraje dnom mora k ušati)	T. Milat	10	9	6	7	10	42		
6	12159. Nije mi nikada dosta (do Stanje mini kada)	A. Vuković	10	10	7	8	7	42		
7	12186. Golema je tuga Lame (gole Maje tu galame)	D. Prašelj	10	9	8	6	9	42		
8-9	12181. Ko me sanja sada mama? (Komesanja sa damama)	E. Semić	10	8	7	9	8	42		
8-9	12207. Doha skijašicu ugostila (do haskija ši-cu, Ugo, stila)	E. Semić	7	8	10	8	9	42		
10	12185. Preneražene mame (pre Nera žene mame)	D. Prašelj	9	7	8	9	8	41		
11	12173. Radoje zgrešio (Ra do jezgre šio)	B. Miljević	9	8	9	6	8	40		
12	12156. Uči na poslu šanker (u Čina poslušan ker)	P. Galogaža	9	8	9	7	7	40		
13	12155. Popisivača pljačka Ljubica (čkalj, ubica, pop i siva čaplja)	P. Galogaža	8	8	10	6	6	38		
14	12154. Suhi će Niko mlijeko piti (s uhlčnikom lijek o piti)	P. Galogaža	8	9	7	7	7	38		
15	12170. Uredno koncipiran osvrt Njemačke (ure, dno, konci, Piran, os vrtnje, mačke)	T. Milat	7	8	7	6	9	37		
16	12200. Da li patiš Pantelija? (Dali, patišpan te lija)	B. Nikić	8	8	6	8	7	37		
17	12168. Vozom bi Čedo do Bara (vo, zombi, Če, dodo, bara)	B. Nikić	7	8	8	7	7	37		
18	12184. Poštovana strina pije (pošto vana s tri na pi je?)	D. Prašelj	6	8	7	6	9	36		

ЕНИГМАТСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ
 22410 Пећинци, Слободана Бајића 1,
 Културни центар Пећинци (седиште код АПР – а),
 Жиро – рачун код ОТП банке,
 Београд – пословница Пећинци: 325 – 9500600039099 – 26,
 Матични број: 07453337, ПИБ: 102597970.
 Председник: Владимир Шарић, 22310 Шимановци,
 Прховачка 2, телефони: 022/480 – 211; 065/9999 – 212,
 Е – mail: vlagor5149@gmail.com;
enigmatiskisavezsrbije@gmail.com; Web Site: www.ess.org.rs

6. ОТВОРЕНО ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ У САСТАВЉАЊУ ЗАГОНЕТАКА

ПРВИ ЗАДАТАК: УКРШТЕНИЦА

У првом колу, које се одржавало под именом «Меморијал Радојице Јовичића» (у знак сећања на врсног састављача укрштеница), задатак је био да се састави укрштеница димензија 18x12 са изрезом за слику величине 5x7 или 7x5, са барем два појма од следећих: **ПОЖАРЕВАЦ, КОЊИЧКЕ ИГРЕ, ЉУБИЧЕВО, ХИПОДРОМ, ВОЛТИЖЕРИ.**

У конкуренцији је било 48 радова од 27 аутора. Жири у саставу: Љубиша БАНОВИЋ, Јадран ГОЛОИГРА, Драган МАТОВИЋ, Бранислав НИКИЋ, Ејуб СЕМИЋ и Илија ЂУРКОВИЋ, утврдио је, на основу додељених бодова, редослед радова такмичара, при чему су првих пет места заузели следећи састави:

1 – 2. место: Небојша ДРАГОМИРОВИЋ

Б	И	В	О	Л	Ч	А	Д	■	Р	А	З	Г	О	В	О	Р	И
О	Н	У	Д	А	■	Ш	И	Б	А	■	■	■	К	И	П	А	Р
М	О	Н	А	Р	Х	■	С	Л	■	Д	О	Ј	А	Д	И	Т	И
■	В	Е	Н	■	И	С	К	О	П	Р	Ц	А	Т	И	С	Е	■
Љ	А	Н	О	■	П	А	У	К	О	В	А	К	О	К	И	Ц	А
У	Т	И	■	В	О	Л	Т	И	Ж	Е	Р	И	■	■	■	■	■
Б	О	Ш	А	■	Д	В	О	Р	А	Н	И	Н	■	■	■	■	■
И	Р	А	■	П	Р	Е	В	А	Р	А	Н	Т	■	■	■	■	■
Ч	■	Л	Е	П	О	Т	А	Н	Е	Р	И	■	■	■	■	■	■
Е	Д	■	П	А	М	Е	Т	О	В	А	Т	И	■	■	■	■	■
В	У	Д	И	■	■	■	И	С	А	■	И	Н	■	■	■	■	■
О	Д	Б	Р	А	Н	А	■	Т	Ц	А	■	Ч	■	■	■	■	■

1 – 2. место: Небојша ДРАГОМИРОВИЋ

П	О	Д	Ц	Е	Р	К	Е	В			К						
О	Д	Р	И		Х	И	П	О	Д	Р	О	М					
Ж	И	В	К	О		С	И	Л	В	А	Н	А					
А	В	А		Б	Р	Е	С	Т	О	В	А	Ц					
Р	А		С	А	Б	О	Т	И	Р	А	Т	И					
Е		П	О	Л	И	Н	Е	Ж	А	Н	И	Н					
В	Е	Р	К	А		И	М	Е	Н	И	Ц	А					
А	Д	И	О		У	К	О	Р	А	Ч	А	Т	И		Р	А	С
Ц	И	К	Л	О	Н		Л	И		А		Р	А	С	И	Н	А
	К	Л	И	М	А	Л	О		А	Н	К	А		О	Б	И	М
О	Т	О	Ц	И		И	З	В	И	К	И	В	А	Ч	И	Ц	А
К	И	Н	А		А	В	И	О	М	Е	Х	А	Н	И	Ч	А	Р

3 – 4. место: Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ

					Ч		П	О	Ж	А	Р	Е	В	А	Ц		М
					Е	Б		Д	Е	Р	О	Г	И	Р	А	Т	И
					Т	О	В		Н	А	Б	А	Т	Е	Ј	А	Ц
					В	А	Р		С	П	О	Л	А	Г	А	С	А
					Р		Т	Е	К	С	Т	И	Л	А	Ц		Њ
					Т	С		Н	А	К	И	Т	И			З	Е
					И	В	А		Л	И	З	А	З	Е	Ј	Н	
Б	Р	И	С	А	Ч	И	П	Р	О	З	О	Р	А		Ч	А	С
Р	А	М	И	Р	О		Н	О	Г	А	В	И	Ц	А		Њ	Р
К	Ч		Б	И	В	О		С	И	Л	А	З	И		Ж	Е	Ћ
Љ	У	Б	И	Ч	Е	В	О		К	И	Т	А	Ј	К	А		А
А	Н	О	Р	А	К		П	Л	А	В	И	М	А	Р	Л	И	Н

3 – 4. место: Небојша ДРАГОМИРОВИЋ

Ш	Т	Р	К			В				У	Н	О	С	Н	О	С	Т
А	Р	И		П	Р	О	У	М	О	В	А	Т	И		В	А	Р
Л	И	Б	Е	Р	А	Л	Н	И	Д	Е	М	О	К	Р	А	Т	И
	И	Н	В	Е	С	Т	И	Т	О	Р	И		С	Е	Л	Е	Н
О	Д	И		С	К	И	Т	А	Л	А	Ц		Т	М	И	Н	А
С	И	К		П	О	Ж	А	Р	Е	В	А	Ц					
М	О		Н	А	П	Е	Р	И	В	А	Т	И					
И	Т	О		М	А	Р	И	Н	А	Т	И						
М	А	Г	Н	Е	Т	И	С	А	Т	И	С	Е					
А		Р	А	Т	И		Т		И		Е	С					
Р	Е	Љ	И	Н		Р	А	К		Д		М					
Т	Р	Е	М	О	В	И		О	Б	Р	В	А					

5. место: Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ

■	■	■	■	■	У	■	А	С	■	Љ	У	Б	И	Ч	Е	В	О	
■	■	■	■	■	С	А	Р	А	Г	О	С	А	■	А	Р	И	Ф	
■	■	■	■	■	Т	Н	■	М	Р	С	■	Р	Е	Ђ	А	Т	И	
■	■	■	■	■	А	Т	■	У	А	■	П	■	Д	А	Н	А	Ц	
■	■	■	■	■	В	И	К	Е	Н	Д	О	М	■	В	И	Л	И	
■	■	■	■	■	■	В	О	Л	Т	И	Ж	Е	Р	И	■	И	Ј	
■	■	■	■	■	Р	А	С	К	О	М	А	Д	А	Т	И	С	Е	
С	Р	П	■	■	Д	О	К	Т	О	Р	И	Р	А	Т	И	■	Т	Л
Т	Е	Л	О	П	■	С	О	Л	И	Т	Е	Р	И	■	Ч	И	Н	
А	Т	А	Р	■	З	Е	Л	Е	Н	И	В	Е	Н	А	Ц	■	О	
Д	У	Ш	А	Н	Д	Р	А	Г	О	С	А	В	А	Ц	■	С	С	
О	Ш	Т	Р	А	Ч	И	Ц	А	■	Е	Ц	О	■	А	З	О	Т	

ДРУГИ ЗАДАТАК: АНАГРАМ

У другом колу које се одржавало под именом «Меморијал Милана Милина» (у знак сећања на врсног састављача анаграма), задатак је био да се састави чист анаграм на тему:

МАРКО МИЛЕНКОВИЋ – СЕДАМ ПУТА ВИТЕЗ ЉКИ

Објашњење: ЉКИ (Љубичевске коњичке игре)

Пристигло је 69 радова од 35 такмичара. Према оценама жирија: Иван АНДОНОВ, Александар ЈАНКОВИЋ, Јован НОВАКОВИЋ, Никола ПЕТКОВСКИ, Ненад САВИЋ и Вања ТОМАШЕВ, првих пет пласираних анаграма су:

1. место: Решад БЕСНИЧАНИН

ВИТАК МОМАК ЋЕ КОПЉЕМ ИЗНЕДРИТИ СЛАВУ!

2 – 3. место: Драгиша ЦЕТИЋ

КОПЉАНИК ЗАДИВИ ТРКОМ, УМЕЋЕМ, ТЕ СЛАВИ!

2 – 3. место: Божо МИЉЕВИЋ

КОПЉАНИК ЗАДИВИ СВЕТ ТРКОМ, АЛ` И УМЕЋЕМ!

4 – 5. место: Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ

УЗВИКНИ ДА КРЕЋЕМ С АТОМ И ВИТЛАМ КОПЉЕ!

4 – 5. место: Драгиша ЦЕТИЋ

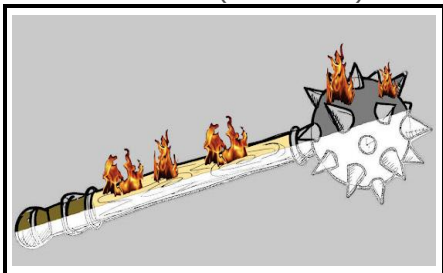
ВЕЋИНУ ЗАДИВИ ТРКА И ЛЕТ МОМКА С КОПЉЕМ!

ТРЕЋИ ЗАДАТАК: РЕБУС

У трећем колу, које се одржавало под именом «Меморијал Владете Тривунца» (у знак сећања на врсног састављача ребуса), задатак је био да се састави **класични ребус** или **обратни ребус**, у чијој ће поставци (не у решењу) бити САМО ЈЕДАН од следећих појмова: **ЕРГЕЛА, ТОПУЗ, КОПЉЕ, ВИШЕБОЈ, КОЊИ, ВИТЕЗ**. Појмови не морају бити само у номинативу, а дозвољена су и највише 2 помоћна слова.

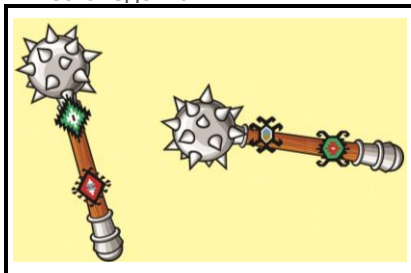
Радове је оцењивао жири у саставу: Борис ДУБОВСКИ, Илија ЂУРКОВИЋ, Светлана ЈОРГАЋИЈЕВИЋ, Динко ПРОШЕЉ, Милан СЕЧУЈСКИ и Будимир ЋОСОВИЋ. У конкуренцији је био 81 састав од 38 аутора. Пет првопласираних састава су:

1 – 2. место: Небојша ДРАГОМИРОВИЋ
и Божо МИЉЕВИЋ (исти састав)

ПОТОП У ЗАГОРИ (по топуза гори)

4. место: Зденко ЋАВАР

ПОТОП УЗИМА СУШАРЕ
(по топузима су шаре)

3. место: Божо МИЉЕВИЋ

ИЗ БЕСА ПРАВИТЕ ЗЛО (избе сапра витез Ло)

5. место:
Небојша ДРАГОМИРОВИЋ

СКОПЊЕМ СЕ ДИМЕ ДИЧИ
(с копљем седи Медичи)

ЧЕТВРТИ ЗАДАТАК: СТИХОВАНА ЗАГОНЕТКА

У четвртном колу, које се одржавало под именом «Меморијал Николе ЧД Пешића» (у знак сећања на врсног састављача стихованих загонетака), задатак је био да се састави **стихована читаљка** са појмовима везаним за коњички спорт (једним или више).

У конкуренцији је било 58 радова од 31 аутора. Радове је оцењивао жири у саставу: Јелена БОГДАНОВИЋ, Раде ЈОВАНОВИЋ, Радомир МАТИЋ, Софија НЕЦИН, Марина РАИЧЕВИЋ и Верица РАЈОВИЋ, утврдивши редослед такмичара, при чему су првих пет места освојили:

1. место: Драгиша ЦЕТИЋ
НОН-СТОП У ЗАГОНЕТКАМА

Мог друга **лопта** не занима,
други га дерби мучи данима.
Свака **се** трка од прошлог лета
памти к'о тријумф првака света!
Трен када кола повуче **зекан**
кратак је, свечан и дуго чекан!
У строфи **јак** **р**име су злато,
нови шампион треба нам зато!
Чујемо грају на самом крају,
ловор ти дају и **сви те** знају!
(ТОПУЗ, ГАЛОП, КАС, ЧЕЗЕ,
ФИЈАКЕР, ВИТЕЗ)

2 – 3. место: Војко МАКСИМЧУК

Мирна глава, снажан труп и **леп реп**,
рекавши му "Можеш то!" почињући први **степ**.
Он и ти сте савршено уиграни **пар**,
куражом надграђујеш **талант**, свој природни дар.
Естетско **к'о** виртуоза музицирање,
вешто **к'о** боксера ескивирање.
Добар наступ са њим није утопија,
фантастичан је лако **к'о** та кратка поезија!
Уз **да**шак мудре сарадње животиње и човека,
сигурно те успех увек веселог чека.
(ПРЕПРЕКА, ПОНИ, ПАРКУР, ШТАЛЕ,
СКОКОВИ, ПИЈАФА, УЗДА, КАС)

4 – 5. место: Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ

ЧИТАЉКА У ДЕСЕТЕРЦУ
С АКРОСТИХОМ

Крећу нове узбудљиве игре,
Овде нам стиже расни педигре.
Њсак се чује крај красних штала
И Љубичеву кажемо - хвала!

Код галопера знам фаворита,
Онај чилаш страховито хита.
Ја желим срећу цокеју нашем
И почиње **трка са** чилашем!

Још ћемо видети неке трке,
Упрегнути **су коњи у** сукле.
Радоваће се вешти возачи,
Ергела и њени навијачи!

КАСАЧИ (читаљка),
КОЊИ КОЈИ ЈУРЕ (акростих)

4 – 5. место: Славко БОВАН

10 ЧИТАЉКИ – КОЊИ ПО БОЈИ

Где **гаврана**, **ц**рне птице злослутнице,
што **до рата** ћути, а гракће у рату.
Стала **тужна** Земља, уздуж и попречно,
иза **белог** дана помрачење неко.
Бат **цокула** **широм** света одјекује,
па **ломи** **нови** мир у шта свет верује.
Нови **морал би** **нове** људе потражио,
коњу**шара** **цар** би сваки заслужио.
Ри**ђог** **ата** сад у миру зајашимо,
у ергели Мадри**ђане** угостимо.

(ВРАНАЦ, ДОРАТ, АЛАТ, ИЗABEL,
КУЛАШ, ПАЛОМИНО, АЛБИНО,
ШАРАЦ, ЂОГАТ, РИЂАН)

2 – 3. место: Небојша
ДРАГОМИРОВИЋ

ОСМЕРАЦ, ОСАМ СЛОГОВА У
РЕДОВИМА СТРОФА

Ма**штала** деца у школи

Па причали ко шта воли
Мали Сте**па доктор** биће

За зубара Вук учиће
Нико**ла на** спорт типује
Данка се глуми радује
А рај је док **обилазе**
Хиподром, вранце и стазе
Мар**ко њима** тад добаџи
Крај је часа драги ђаци

Наста радост код дечице
Забора**више бојице**
Ка вратима крену маса
Веселих **ђака са** часа

(ШТАЛА, ПАДОК, КОЛАН, КОБИЛА,
КОЊИ, ВИШЕБОЈ, КАСАЧ)

Првак Србије у састављању заго-
нетака за 2025. годину постао је Не-
бојша ДРАГОМИРОВИЋ из Бања Луке,
други је Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ из Но-
вог Сада, а на трећем месту, по збиру
оцена жирија за поједине дисциплине,
нашао се Драгиша ЦЕТИЋ из Гацког.
Четврто место освојио је Божко МИЉЕ-
ВИЋ из Бања Луке, а пето Славко БО-
ВАН из Кикинде.

Према томе, овога пута су тријум-
фовали енигмати из Републике Срп-
ске, њима искрене честитке, али че-
ститке и свим учесницима овог надме-
тања на труду и залагању.

Укупно је учествовао 51 такмичар,
при чему се у свих 4 дисциплина над-
метало 20 учесника, у 3 дисциплине 6,
8 њих је послало радове за две врсте
загонетака, а у само једној такмичар-
ској дисциплини било је 17 учесника у
надметању.

У следећој табели дат је коначни поредак свих учесника на основу доби-
јенх поена од стране жирија у све 4 такмичарске дисциплине:

такмичари	ушртенце	анаграми	ребуси	стиховане читалке	укупно	пласман
Небојша Драгомировић	57	55	52	55	219	1.
Зоран Радисављевић	55	55	48	55	213	2.
Драгиша Цетић	46	56	47	57	206	3.
Божко Миљевић	47	56	52	51	206	4.
Славко Бован	48	54	48	55	205	5.
Зоран Милуновић	52	48	48	54	202	6.
Решад Бесничанин	50	58	42	50	200	7.
Борис Бабић	46	46	50	54	196	8.
Живко Баришић	52	52	40	52	196	9.
Драгослав Росић	53	50	40	50	193	10.
Зоран Таџић	47	49	45	46	187	11.
Перо Галогожа	47	45	47	47	186	12.
Антун Јурић	48	51	41	44	184	13.
Борис Назански	45	46	44	48	183	14.
Верољуб Бабић	45	42	41	53	181	15.
Мирослав Лазаревић	50	41	41	49	181	16.
Сретен Перић	50	45	39	44	178	17.
Недељко Недић	50	43	43	40	176	18.
Владимир Шарић	44	40	42	46	172	19.
Воја Додевски	51	39	38	41	169	20.
Војко Максимчук		50	41	55	146	21.
Аљоша Вуковић		51	43	45	139	22.
Гоце Павлов		49	43	44	136	23.
Гојко Мандић		47	43	45	135	24.

Жарко Ђокић	45	49	40	134	25.	
Гордана Јовановић Шарић		45	38	48	131	26.
Крста Иванов	46			54	100	27.
Раде Гољовић		43	47		90	28.
Зденко Чапан		47	41		88	29.
Драган Лојаница	48		39		87	30.
Сњежана Штимац		44	43		87	31.
Валтер Квалић		42	43		85	32.
Милан Вуковић	45		39		84	33.
Раде Јовановић	42	38			80	34.
Зденко Тавар		51			51	35.
Илија Оздановац				50	50	36.
Јована Милетић			49	49	37-38.	
Лука Павичић			49	49	37-38.	
Михајло Цуцар	48			48	39.	
Ејуб Селић			47	47	40.	
Дејан Минић			46	46	41-43.	
Добривој Јеринкић			46	46	41-43.	
Милош Милићевић			46	46	41-43.	
Вук Трнавац		45		45	44-45.	
Никола Петковски		45		45	44-45.	
Драган Ђермановић			44	44	46-47.	
Исидора Милетић			44	44	46-47.	
Настасја Милетић			43	43	48-50.	
Ратко Стојковић		43		43	48-50.	
Софија Неџин			43	43	48-50.	
Радомир Раша Станојевић	41			41	51.	

Мирослав Лазаревић, Београд

СЕДАМДЕСЕТ ЕНИГМАТСКИХ ГОДИНА ЈОВАНА ВУКОВИЋА

Јован (Глигора) ВУКОВИЋ рођен је у Черкез Садовини, код Косовске Витине, 20. јануара 1937. године. Професионални је новинар, мајсторски кандидат у шаху, писац спортских књига, али и веома значајан историчар и теоретичар српске енигматике, плодан писац енигматских чланака, фељтона и књига. Шести новембар 2024. године био је значајан датум за његову биографију, али и за српско загонеташтво, јер се тада навршило седамдесет година његовог више много успешног деловања у српској енигматици.

Почетком Другог светског рата, његова породица бива протерана са огњишта, па је основну школу завршио у Новој Пазови. Гимназију завршава у Старој Пазови, када већ почиње да пише и спортске извештаје. Започео је студирање права у Београду, а професионалном новинарству посветио се од 1. јануара 1961. године. Био је уредник и ВД директор у «Сремским новинама», затим је радио у «Спорт споту» у Сремској Митровици, па у «Пазовачким новинама», где је био директор, вршећи касније дужност главног уредника. Пензионисан је 1997. године, али се и даље бавио новинарством. Био је председник Актива новинара Срема и потпредседник Председништва Друштва новинара Војводине. Добио је више новинарских награда. Друштво новинара Војводине, доделило му је 2024. године своје највише признање «Златно перо». Члан је Удружења новинара Србије од 1962. године. Сарађивао је и у листовима: ДНЕВНИК (Нови Сад), ФУДБАЛ (Београд), СПОРТСКА РЕВИЈА (Београд), СПОРТСКЕ НОВОСТИ (Загреб), СПОРТ (Београд), СПОРТСКИ ЖУРНАЛ (Београд) и ПАЗОВАЧКА РЕВИЈА (Стара Пазова).

Бави се активно и шахом. Има титулу мајсторског кандидата. Био је члан ШК «Младост» у Новој Пазови, а играо је и за друге локалне клубове, у задње време за ШК «Сремац» и ШК «Шимановци». Четрнаест година био је главни и одговорни уредник часописа «Дописни шах». Добио је и више шаховских признања од Шаховског савеза Војводине и Шаховског савеза Србије за допринос афирмацији и популаризацији шаха. Бавио се и дописним шахом. Био је главни и одговорни уредник билтена «Дописни шах СФРЈ». Укључен је и у рад на изради «Енциклопедије шаха у Србији».

Објавио је и књиге: «Фудбал у Новој Пазови»(1990), «ЈУ дописни шах» (1990), «РК Железничар – Инђија» (са Радетом Глушицом, 1998), Атлетика у Инђији (са Радетом Глушицом и Мирком Вујаклијом, 2009), Нова Пазова, хро-

ника (2020) и «Шах у Новој Пазови» (2020). За монографију «Знамените личности Срема» (од 1. до 21. века), дао је прилоге о сремским спортистима.

У енигматици је од 6. новембра 1954. године, када му «Енигма» објављује анаграм. Објавио је око 3.000 састава (укрштене речи, анаграми, ребуси, испуњаљке, стиховане загонетке, квадрати 7x7 и друго). Радове је публикувао у издањима ЕК «Београд» («Енигма», «Мала укрштеница», «Разонода милиона», «Новости енигма»), «Еуреци», «Чвору», «Чвору разбибризи», «Орбису», «Политици мозаик», «Мини квизу», енигматском листу за основце који је и уређивао, «Разоноди», «Политика енигматици», «Политика разбибризи», «Сремским новинама», «Дневнику», «Политици», «Вечерњим новостима» итд. Користи и псеудониме: «Барјактар», «Јован» и «Ј.В.».

Специјалност му је истраживачко – историјски рад. Нарочито је истраживао корене српске уметничке загонетке у 19. веку. Објавио је око 1.000 чланака о разним енигматским темама из историје и теорије, о личностима и догађајима («Политика мозаик», «Загонетач», «Разонода», «Спектар», «Енигма» и «Новости енигма», «Политика ХУПЕР», «Загонетка», «Весник», «Гласник»), чиме је дао велики допринос афирмацији и популаризацији енигматике. Једно време је и уређивао «Гласник», гласило Енигматског савеза Србије. Нарочито му је значајна вишегодишња серија написа у «Разоноди», где је у рубрици «Енигматски глобус» обрађивао разне теме, чиме је створено једно богато штиво прилога за историју српске енигматике.

Објавио је и два ауторска енигматска издања: ПАРТИЗАНСКЕ ЗАГОНЕТКЕ (1983) и ЛИТЕРАТЕ ЕНИГМАТЕ (1991). Његов истраживачки рад нарочито се види у овој другој књизи, у којој је за већи број наших књижевника, дао низ, мало познатих података везаних за њихово енигматско стваралаштво. Заједно са колегама, објавио је и неколико заједничких енигматских публикација: ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ЕНИГМАТА (са М. ЛАЗАРЕВИЋЕМ, 2007), ЕНИГМА 1 – 200 (са В. ТРИВУНЦЕМ, 2011), УКРШТАЊЕ РЕЧИ У СРПСКОЈ ЕНИГМАТИЦИ (са М. ЛАЗАРЕВИЋЕМ и М. ТОШИЋЕМ, 2014), ЧУДЕСНИ ЕНИГМАТСКИ СВЕТ БОШКА ПЕТРОВИЋА (у два дела, са В. ТРИВУНЦЕМ, 2019. и 2020), ЛЪУ БАН – ЕНИГМАТИКА ЛЪУБИСЛАВА ДРАКУЛИЋА (са В. ШАРИЋЕМ, 2020). Коаутор је са К. ИВАНОВИМ и М. РАДАКОВИЋЕМ монографије ЕНИГМА – 70 ГОДИНА (2023), као и књиге ИСТОРИЈА СРПСКЕ ЗАГОНЕТКЕ, у три дела (са М. ЛАЗАРЕВИЋЕМ, 2023 – 2025), што даје укупно 12 енигматских наслова., при чему је трећа књига ове едиције у припреми.

Посебност књиге ПАРТИЗАНСКЕ ЗАГОНЕТКЕ је у томе што су први пут објављени материјали везани за разоноду и разбибригу бораца НОР-а, а који су објављивани у бројним листовима, часописима и билтенима партизанских војних јединица. Дат је низ занимљивости везаних за енигматику у току народноослободилачког рата, а сама књига даје везу између предратне енигматске активности и првих послератних енигматских листова. Тако у овој монографији налазимо укрштенице, ребусе, испуњаљке, посетнице, адресе, магичне ликове, питалице, бројчане квадрате, ситне загонетке и друго из периода од 1941 – 1945. године.

У књизи ЛИТЕРАТЕ ЕНИГМАТЕ налази се антологија југословенских писаца – енигмата. Његов истраживачки рад нарочито се види у овој књизи, у којој је за већи број наших књижевника, дао низ, мало познатих података везаних за њихово енигматско стваралаштво. ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ЕНИГМАТА је прва награђена српска енигматска књига. Књиге ЕНИГМА 1 – 200 и ЕНИГМА 70 ГОДИНА, у слици и речи, дају све историјске сегменте и чињенице најдугочечијег српског енигматског часописа ЕНИГМЕ и НОВОСТИ ЕНИГМЕ.

УКРШТАЊЕ РЕЧИ У СРПСКОЈ ЕНИГМАТИЦИ и ИСТОРИЈА СРПСКЕ ЕНИГМАТИКЕ су капитална издања српског загонеташтва и имају неизмерљив историјски значај, а ту су и књиге о најбољем српском енигмати свих времена Бошку ПЕТРОВИЋУ, као и о истакнутом југословенском и српском енигматском посленику Љубиславу ДРАКУЛИЋУ.

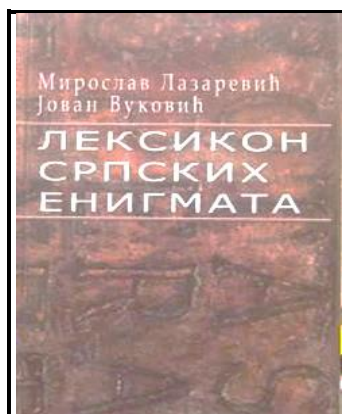
Заступљен је у књигама: ЛЕКСИКОН ЗАГОНЕТАЧА ЈУГОСЛАВИЈЕ (С. ХОРВАТ, 1979), ИСТАКНУТИ СРПСКИ ЕНИГМАТИ (И. МЛАЂЕНОВИЋ, 1999), СВЕТ АНАГРАМА (З. РАДИСАВЉЕВИЋ, 2004), МАГИЧНИ КВАДРАТ 7x7 (В. ТРИВУНАЦ, 2007), БИБЛИОГРАФИЈА СРПСКЕ ЕНИГМАТИКЕ (М. РАДАКОВИЋ, 2012), АЛМАНАХ СУСРЕТА ЕНИГМАТА СРБИЈЕ 1 – 17 (1998 – 2017) (К. ИВАНОВ, 2017), ЗБИРКА КВАДРАТА 7x7 (Б. АНТОНИЋ, 2019), ДЕСЕТ МЕМОРИЈАЛА СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА (М. ЛАЗАРЕВИЋ, 2022), ИСПУЊАЉКЕ (В. ТРИВУНАЦ и М. ЛАЗАРЕВИЋ, 2023) итд.

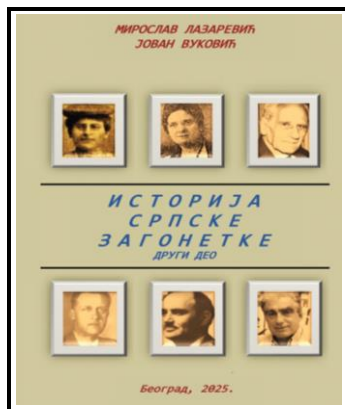
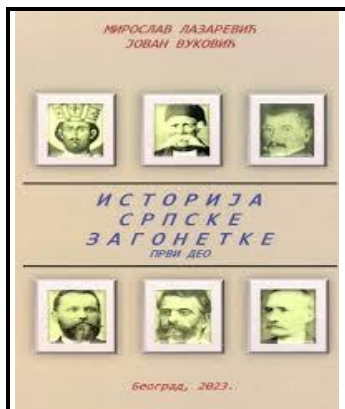
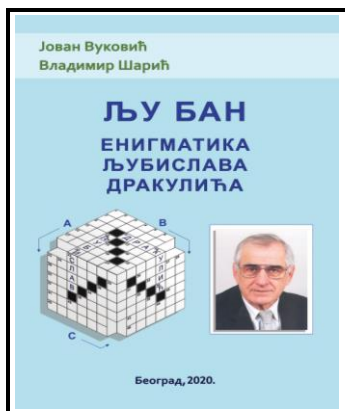
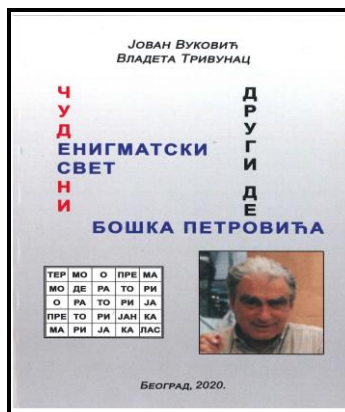
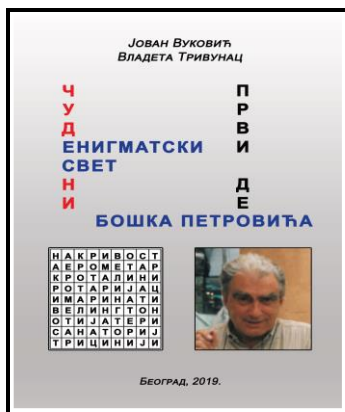
За допринос истраживању и популарисању енигматике добио је више награда: «Шпицерову награду» 1982. године и «Награду Натошевић» 1989. године. Године 1983. и 1984. добио је две награде Радио – дифузне заједнице Војводине за «Радио сфингу» (енигматске емисије на Радио Срему из Руме). Најзначајнија награда добијена је од Удружења новинара Србије 2007. године («Жика М. Јовановић») за коауторство у књизи «Лексикон српских енигмата». Добитник је и «Златне повеље» ЕСС – а за 50 година енигматског стваралаштва (2005), Повеље за животно дело (2008) и Повеље за енигматско издаваштво (2024). Поред тога, 2024. године добио је од ЕСС – а и Јубиларну повељу поводом 70 година присуства у српској енигматици.

Један је од првих чланова ЕК «Београд» (од 1. октобра 1957), у коме је стално активно деловао и био му веран до последњих дана. За првог потпредседника Енигматског савеза Југославије изабран је 1988. године, а председник Енигматског савеза Србије био је од 1991 – 1995. године. Од 1995 – 2000. године био је потпредседник овог Савеза, да би 2004. године био поново изабран на ову функцију. Добитник је више награда на енигматским конкурсима, освојивши и једну прву награду за укрштеницу на конкурс «Енигме». Учествовао је на више сусрета загонетача Југославије, а често је присуствовао сусретима и манифестацијама енигмата Србије. Сада је самостални члан Енигматског савеза Србије. Јован Вуковић је изузетна и веома значајна личност у српској енигматици, познатији као историчар, теоретичар и хроничар енигматских догађаја, мада се исказао и као веома добар састављач загонетача.

Као активни пензионер живи и ствара у Новој Пазови. Има два сина и петоро унучади (два унука и три унуке).

**ЕНИГМАТСКЕ
КЊИГЕ
ЈОВАН
ВУКОВИЋА**

ЗАГОНЕТКЕ ЈОВАНА ВУКОВИЋА

МИТО О. ВАЛОК

У ком тиму Валок игра?
 У «Партизану» рећи ће свако,
 А ви енигмати докажете
 да то није тако!
 (Решење: ЛОКОМОТИВА)

Први објављени рад (анаграм) – ЕНИГМА, 6. новембар 1954. године

АТИЛА			60236
АТИЛА			60236
АТИЛА			60236
+ АТИЛА	Кључ:	Решење:	+ 60236
АТИЛА	421623 065	МИХАИЛ ТАЉ	60236
АТИЛА			60236
АТИЛА			60236
МИХАЉИ			421652

Криптограм сабирања из књиге ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ЕНИГМАТА

ТЕЛО ми се зноји
 па ме неће рима,
 ово вруће доба
 «теже» је но зима!
 (Решење: ЛЕТО)

За УЛАЗАК на та врата,
 наш је Лаза тата – мата.
 Има кључ за све те браве,
 као видар за све траве!
 (Решење: КАЛАУЗ)

Класичне загонетке из књиге ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ЕНИГМАТА

АНАГРАМ

Неспоразум кад избије,
 тада БОКСУ место није.
 (Решење: СУКОБ)

КРИПТОГРАМ

ЈУ – 56437

(Решење: СЛОГА – узимају се одговарајућа
 слова из речи ЈУГОСЛАВИЈА)

СЛОВНИ РЕБУС

Н Д — Д
 у

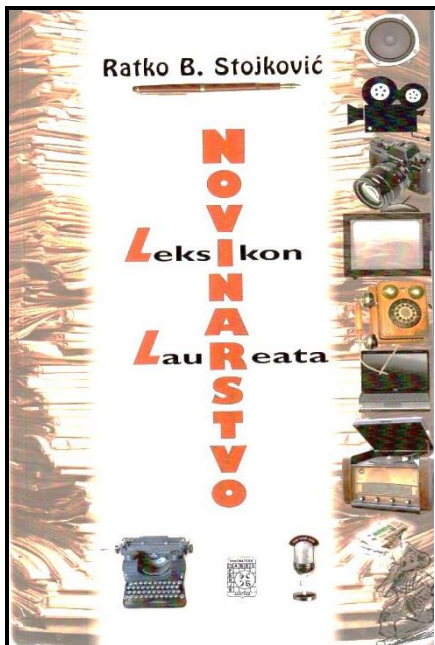
(Решење: ПРИНУДНА УПРАВА)

Загонетке из књиге ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ЕНИГМАТА

АНАГРАМНА ПИТАЛИЦА КОЈА ГЛУМИЦА ЈЕ СВОЈУ УЛОГУ ПОСВЕТИЛА БАРАЊЦИМА? (Мира Бањац)	АНАГРАМ РАЗНЕ ПРИЧЕ (празне речи)	АНАГРАМНА ЈЕДНАЧИНА БРАУН + ПОМАР = ? (Бруно Парма)
---	---	---

Анаграми из књиге СВЕТ АНАГРАМА

Приказ књиге: Владимир Шарић, Шимановци

У издању Енигматског савеза Србије изашла је нова књига Ратка Б. СТОЈКОВИЋА (петнаеста по реду) **НОВИНАРСТВО ЛЕКСИКОН ЛАУРЕАТА (1945 – 2025)**, у којој су представљена 3.262 добитника 664 награда. На 304 странице формата 14x24 цм, у тиражу од 100 примерака, у латиници, аутор је азбучним редом сложио називе од награде **АЛЕКСАНДАР ТИЈАНИЋ** до награде за грађански активизам **ШЕТАЧИ**, што је представљено у садржају на почетку од 9. до 16. странице. На крају књиге је дат **ИНДЕКС ЛАУРЕАТА** по абecedном реду.

У **УВОДНОЈ РЕЧИ** аутор објашњава мотиве и разлоге зашто се прихватио да објави још један у серији лексикона лауреата (претходно је објавио **ЛЕКСИКОН ЛИТЕРАТА ЛАУРЕАТА** у четири наставка, **СРПСКЕ ПОЗОРИШНЕ НАГРАДЕ**, **ЛЕКСИКОН ФИЛМСКИХ СТВАРАЛАЦА – ЛАУРЕАТА**, **ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ПРИЗНАЊА БАЛЕТСКИМ УМЕТНИЦИМА**) – а то су да треба сачувати од заборава признања додељена у науци, култури и уметности као делу нематеријалне баштине.

Лексикон је настао као резултат вишегодишњег праћења и бележења података о наградама и признањима додељиваних у књижевности, на филму, ликовној и музичкој уметности, па и новинарима, које је аутор преточио у књигу. Поред тога морао је потражити податке који су му недостајали обраћа-

јући се многим новинским кућама и струковним удружењима. Посебно је истакао да су многи новинари истовремено и књижевници па су добитници значајних књижевних признања и заступљени су у серијалу ЛЕКСИКОН ЛИТЕРАТА ЛАУРЕАТА.

На крају УВОДНЕ РЕЧИ Ратко се захвалио особама које су му, без оклевања доставили податке који су му недостајали као и Одељењу за културне програме Библиотеке града Београда и рецензенту Ранку СТОЈИЛОВИЋУ као и ликовно – графичком уреднику Милораду Милету ВУЧКОВИЋУ. Рецензент Ранко СТОЈИЛОВИЋ, новинар и уредник Другог програма Радио Београда, је већ у наслову ТРИЈУМФ НОВИНАРСКЕ УПОРНОСТИ истакао да је Ратко СТОЈКОВИЋ овим лексиконом дао велики допринос да се сачувају значајни подаци о новинарским наградама и њиховим добитницима. На крају рецензент закључује да будућим истраживачима наше медијске историје ће овај Лексикон бити добар, поуздан и неизоставан предлог за израду монографија о заслужним новинарима а млађим нараштајима добар оријентир како истраживачка упорност у сакупљању података на крају тријумфује.

За енигмате је ова публикација значајна јер ју је урадио велемајстор енигматике, доајен и публициста Ратко Б. СТОЈКОВИЋ, који неуморно и даље ради и спрема ЛЕКСИКОН ЛИКОВНИХ ЛАУРЕАТА. Енигматски савез Србије је прихватио да буде издавач већине Раткових лексикона и монографија, јер је препознао да је то велики допринос и развоју енигматске публицистике. Међу лауреатима енигматима у овом издању налазе се Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ и Јован ВУКОВИЋ као добитници награде Жика М. ЈОВАНОВИЋ 2007. године за ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ЕНИГМАТА, коју додељује Удружење новинара Србије.

Публикација НОВИНАРСТВО ЛЕКСИКОН ЛАУРЕАТА може се набавити код аутора Ратка Б. СТОЈКОВИЋА. Мејл адреса: storat38@gmail.com; телефон 064/506-98-36 по цени 1.000,00 динара (без поштарине). Препоручујемо новинарима и енигматима ову публикацију.

У радио емисији НЕВИДЉИВИ ЉУДИ на другом програму Радио Београда, емитованој у суботу, 19. јула ове године, гост је био Ратко СТОЈКОВИЋ код водитеља Ранка СТОЈИЛОВИЋА, у времену од 9,00 до 9,30 часова.

Највише речи је било о најновијој Ратковој књизи НОВИНАРСТВО ЛЕКСИКОН ЛАУРЕАТА, тако да су емитовани и инсерти из емисија на грађених новинара Радио Београда.

Ратко је напоменуо да је издавач ове књиге Енигматски савез Србије и да се заинтересовани за ову публикацију могу јавити њему или Енигматском савезу Србије.

ПОЛИТИКА

ДРУШТВО

Субота 28. јун 2025.
drustvo@politika.rs

07

Лексикон добитника новинарских награда

Публициста Ратко Б. Стојковић подухватио се задатка да напише домаће ствараоце који су добили нека од, испоставило се, бројних новинарских признања у последњих осам деценија. Резултат је књига „Новинарство – лексикон лауреата 1945–2025“, са око 300 страна, објављена у издању Енигматског савеза Србије.

„Утврдио сам да неки даваоци (признања) више не постоје, да се нека признања више не додељују, а да многи подаци нису сачувани, што је био додатни посао да се, некако, пронађу“, наводи, између осталог, аутор у Уводној речи.

Лексиконом су обухваћени новинари, уредници, телевизијски и радио аутори, критичари и публицисти, међу којима су и новинари „Политике“ разних генерација.

Аутор је грађу за ову хронику награда прикупљао дуго и из много различитих извора, а уз богат архивски и библиографски материјал, књига представља његов допринос очувању културне и медијске историје Србије. Стојковић је и раније приређивао лексиконе посвећене награђиваним појединцима у књижевности, уметности и енигматици.

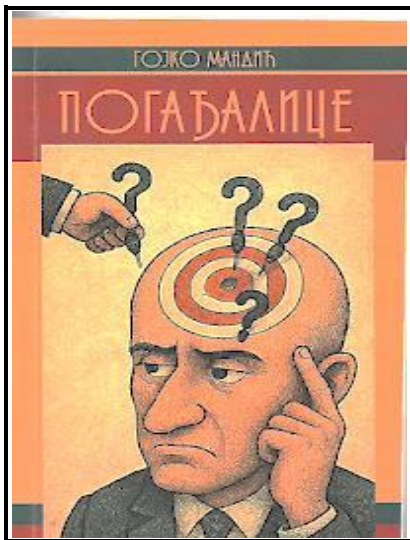
М. М.

Приказ књиге: Недјељко Недић, Угљара (са блога ДУЕ)

Naš je Gojko vrlo vrijedan
objavljuje knjigu
svaki četvrti tjedan!

Pogađalice – zove se nova
puna je zagonetaka
kao iz snova!
Radojin proslav
«Napokon daštalice»
posve pojašnjava
Gojkove mozgalice!
Nakladnikom knjige
je banjolučka **BINA**,
tako da znate –
sve je živa istina!

О АУТОРУ

Активно бављење енигматиком Гојка Мандића започело је 13. септембра 1974, када му је загребачки недјељник *Викенд* објавио први енигматски рад – укрштеницу.

Наредни дан и у енигматском листу *Чвор Разбибрига* му је објављена укрштеница. Сарађивао је у скоро свим енигматским часописима српско-хрватског језичког подручја. Био је члан Загонетачког друштва *Чвор* из Бјеловара. Учествовао је на неколико Сусрета загонетача Југославије, а посљедњих деценија је присуствовао и на неколико Сусрета енигмата Србије, Сусретима одгонетача и загонетача Хрватске, а и на Сусретима енигмата на Уни. Освојио је и неколико награда и медаља на енигматским такмичењима у рјешавању и састављању загонетки (екипно и појединачно). Објавио је неколико хиљада радова, највише загонетки у стиху и ребуса.

ДОСАД ОБЈАВИО

ЕНИГМАТИКА

- Да ти дам анаграм
- Рам за анаграм
- Ријетке загонетке
- Ребус је ребус
- Кратко и глатко
- Дочим уочим
- Кофа пуна строфа
- Лица контра блица
- Значи зачин
- Ова слова
- Коло ријечи
- Клуупко
- Имена жена

АСТРОЛОГИЈА

- Хармонија неба

ХУМОР

- Алетро
- Елем мелем
- Таван
- Драг траг
- Оно звоно
- Зубато сунце

- Да кренем на пос'о
- Намет на памет
- Рад и хлад
- Ником ништа
- Мања римовања
- Плићак
- Цепиграми
- Анкета и банкета

ПОЕЗИЈА

- Зтријешили гдје смо, ко ли нас прокле
- Хајде вечерас кажи
- Замириса под прозором липа
- Тијанин зуб
- Архипелаг
- Име и риме
- Заслужујеш сваку риму
- Понедељак
- Повратна карта
- Кућа
- Двориште
- Дани знани
- Шта све ријека има
- Посебне пјесме

Круг свога интересовања је Гојко МАНДИЋ је сажео у акроним: ПЕХАР (Поезија, Енигматика, Хумор, Астрологија, Радио).

Траје од 22. марта 1958 (Здена, Сански Мост).

Правник по образовању.

Члан Удружења књижевника Републике Српске и Енигматског клуба КИКИНДА.

Ово му је 43 књига, од тога 14 енигматских.

Навешћемо неколико погађалица из нове Гојкове књиге:

**Слова у њој сва по реду,
могу коло да поведу.**

Решење: АБЕЦЕДА

**Без њега, кажу, нема заната
и ко га има тата је мата.**

Решење: АЛАТ

**Он дубоко мисли
ставља прст на чело,
покушава све то
сагледати зрело.**

Решење: МУДРАЦ

**Има капу своју
у тој плавој боји,
а кажу да нама
и судбину кроји.**

Решење: НЕБО

**На писмо се лепи,
у албуме слаже,
ко зна шта је она
нека одмах каже.**

Решење: ПОШТАНСКА МАРКА

**Зна бити и брза,
зна бити и спора,
вода њена стигне
до дубока мора.**

Решење: РЕКА

**Тај производ Тесле
нама јесте знан,
јер он и тамну ноћ
претвара у дан.**

Решење: СТРУЈА

**Она је у школи
и по њој се пише,
али сунђер ту је
и тог нема више.**

Решење: ТАБЛА

**Он је на крају
к`о каква кука,
кад се постави
зна бити мука.**

Решење: УПИТНИК

**Може бити слатка,
може бити слана,
ал` се она троши
свагог Божјег дана.**

Решење: ХРАНА

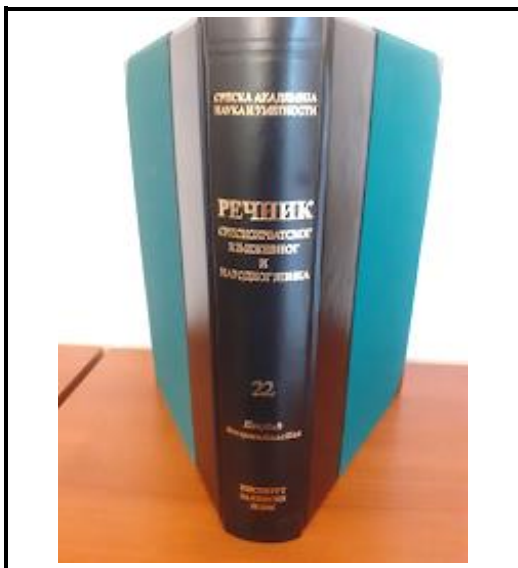
**Као капа на врху је флаше
и на свакој баш одлично паше.**

Решење: ЧЕП

**Без њег` коса била би дивљина,
али са њиме уредна је, фина.**

Решење: ЧЕШАЉ

Припремио: Драган Лојаница, Београд

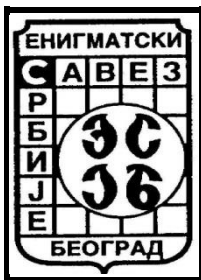
Српска академија наука и уметности (САНУ) је највиша научна и уметничка институција у Србији. Службени дан оснивања Академије је 19. новембар 1841. године (ДРУШТВО СРПСКЕ СЛОВЕСНОСТИ). Од 1864. године зове се СРПСКО УЧЕНО ДРУШТВО, а од 1886. СРПСКА КРАЉЕВСКА АКАДЕМИЈА. Од 1947. године мења назив у СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА, да би од 1960. године до данашњих дана носила назив СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ.

Пре извесног времена (издање из 2023. године), појавио се неупадљиво, без помпе и рекламе 22. том **Речника српскохрватског књижевног и народног језика** у издању САНУ. Обрађене су одреднице **ПОКУПИЋ – ПОСЛУЖИТЕЉСТВО** на укупно 800 обројчаних страна.

Пре њега, 21. књига ове едиције, штампана је 2019. године. Први том, почетак излагања био је далеке 1959. године.

Књига може да се купи у згради Академије, спрат 1, соба 240, Издавачка делатност, по повлашћеној цени од 3.450,00 динара под условом да се плати готовим новцем.

ЕНИГМАТСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ
 22410 Пећинци, Слободана Бајића 1,
 Културни центар Пећинци (седиште код АПР – а),
 Жиро – рачун код ОТП банке,
 Београд – пословница Пећинци: 325 – 9500600039099 – 26,
 Матични број: 07453337, ПИБ: 102597970.
 Председник: Владимир Шарић, 22310 Шимановци,
 Прховачка 2, телефони: 022/480 – 211; 065/9999 – 212,
 Е – mail: vlagor5149@gmail.com;
enigmatkisavezsrbije@gmail.com; Web Site: www.ess.org.rs

ЕНИГМОИНФОРМАТОР број 4/25.

Шимановци, 26. 05. 2025. г.

ЧЛАНОВИМА ПРЕДСЕДНИШТВА ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ
 ЕНИГМАТСКИМ КЛУБОВИМА, ДРУШТВИМА, УДРУЖЕЊИМА, СЕКЦИЈАМА
 И ЧЛАНОВИМА ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ И ЕНИГМАТСКОЈ ЈАВНОСТИ

СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ ОВЕ ГОДИНЕ У СЕНТИ

Обавештавамо енигматску јавност да ће се овогодишњи 24. СУСРЕТИ
 ЕНИГМАТА СРБИЈЕ одржати у Сенти у хотелу „ФАНТАСТИКО ЕКСКЛУЗИВ“
 („FANTASTICO ECLUSIVE“) у времену од 10. до 12. октобра 2025. године.

Смештај је у хотелу „Фантастико ексклузив“ по ценама пансиона по дану:
 4.500 динара у трокреветној соби, 5.000 динара у двокреветној и 6.000
 динара у једнокреветној соби. У цену су урачунати ПДВ, боравишна такса и
 осигурање. Пријаве и уплате ће се вршити преко Енигматског савеза
 Србије о чему ће се објавити посебна информација. У овом хотелу ће се
 одржати све енигматске активности у оквиру 24. СУСРЕТА ЕНИГМАТА
 СРБИЈЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊА ЈУБИЛЕЈА – 40 ГОДИНА РАДА И ПОСТОЈАЊА
 ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ КАО И ПРЕДСТАВЉАЊЕ НОВИХ ИЗДАЊА И
 ПУБЛИКАЦИЈА.

ОКВИРНИ ПРОГРАМ 24. СУСРЕТА ЕНИГМАТА СРБИЈЕ

ПРВИ ДАН – ПЕТАК 10. ОКТОБАР 2025.

До 16,00 ч. – Окупљање и смештај учесника у хотелу
 16,00 – 17,00 ч. – Коктел добродошлице уз договор око организације
 скупова и такмичења
 18,00 – 19,00 ч. – ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ У САСТАВЉАЊУ АНАГРАМА
 19,00 – 20,30 ч. – ВЕЧЕРА
 21,00 – 23,00 ч. – ИЗБОРНА СКУПШТИНА ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ
 УЗ ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ЈУБИЛЕЈА 40. ГОДИНА ЕСС

ДРУГИ ДАН – СУБОТА 11. ОКТОБАР 2025.

08,00 – 09,30 ч. – ДОРУЧАК
 09,30 – 10,00 ч. – Свечано отварање Сусрета уз интонирање химне и
 поздравне речи домаћина и организатора, коктел и заједничко фото-
 графисање

10,00 – 15,00 ч. – ИЗЛЕТ : Обилазак знаменитости Сенте уз помоћ Туристичке организације Сенте (Градска кућа, Градски музеј, Музеј технике, родна кућа Стевана Сремца и др.)

15,00 – 16,30 ч. – РУЧАК

17,00 – 19,00 ч. – ПРВЕНСТВО СРБИЈЕ У РЕШАВАЊУ ЗАГОНЕТАКА

19,00 – 20,30 ч. – ВЕЧЕРА

20,30 – 23,00 ч. – РЕШАВАЊЕ РЕБУСА И КВИЗ ЕКК-а У ПАРОВИМА

ТРЕЋИ ДАН – НЕДЕЉА 12. ОКТОБАР 2025.

08,00 – 09,00 ч. – ДОРУЧАК

10,00 – 11,00 ч. - ШАХОВСКИ МЕЧ ШК „СЕНТА“ – ЕНИГМАТИ

11,00 – 13,00 ч. - Евентуални обилазак знаменитости Сенте које нису посећене претходног дана

13,00 – 15,00 ч. – СВЕЧАНИ РУЧАК УЗ ДОДЕЛУ НАГРАДА УЧЕСНИЦИМА И ПРОГЛАШЕЊЕ РЕЗУЛТАТА ТАКМИЧЕЊА; ДОДЕЛА ПРИЗНАЊА ЕСС ЗА 2025.

15,00 ч. – Завршетак Сусрета и испраћај учесника.

Учесници 24. СУСРЕТА ЕНИГМАТА СРБИЈЕ у Сенти добиће мајице са знаком ЕСС, логотипом Сусрета и амблемом хотела и спонзора, поклон пакете у кесима приликом доласка са туристичким материјалом града, блок и оловке као и пехаре и медаље за најбоље такмичаре, повеље, плакете и захвалнице за учеснике, спонзоре и заслужне чланове поводом јубилеја ЕСС.

Израду задатака за 24. Сусрете енигмата Србије обавиће чланови Енигматског клуба Кикинда.

Достављајући Вам ово обавештење молим да дате своје предлоге за евентуалне измене и допуне програма и садржаја Сусрета.

Срдачан поздрав.

Енигматски савез Србије
председник

Владимир Шарић

Владимир Шарић

НАША ЕНИГМА, број 2, јуни 2025.

Специјално издање Енигматског савеза Србије

НАША ЕНИГМА

ЕНИГМАТИКА ЗА ЕНИГМАТЕ

БРОЈ 2

06.2025.

КРИПТО- АЛФАБЕТ	СЛОВНИ ПОСЛОВИ ПОСЛ	ИМЕНА ДЖИНА МОДЕЛНО АКЦИЈО	БОГОВИ ИЛИ ДРУГИ БОЖИ	ОПШТИ КАКО РЕЧНИ СЛОВА	ДРУГА РЕЧНИ БРОЈ	РЕЧНИ СЛОВИ СЛОВ	МЕСТО У БРОЈ	ИНСТРУК ПОСЛОВИ РЕЧНИ СЛОВ	ОПШТИ КАКО РЕЧНИ СЛОВ	ОПШТИ КАКО РЕЧНИ СЛОВ
ВЕЛИКИ СМАРАЧ										
НАЈБОЉИ КАКО РЕЧНИ СЛОВ										
?										
АУДИО ГЛАВ			ДЖИНА МОДЕЛНО АКЦИЈО							
ДРУГА РЕЧНИ БРОЈ			ОПШТИ КАКО РЕЧНИ СЛОВ							
ОПШТИ КАКО РЕЧНИ СЛОВ			ОПШТИ КАКО РЕЧНИ СЛОВ							
НАЈ БОЉИ КАКО РЕЧНИ СЛОВ										
ОПШТИ КАКО РЕЧНИ СЛОВ										

АНАГРАМ

(5, 9)

**ВЕЛИКИ СТЕ
СМАРАЧ**

АНАГРАМ

(5, 8)

**ПЕДИКА
СМАРАЧ**

Извор: АНДРОИД

Извор: СМАРАЧ

[illegible]

стр. 3

КВАДРАТ 7x7

1	2	3	4	5	6	7
2						
3						
4						
5						
6						
7						

СЛОГОВИ: А, ВА, ВАЉ, ЕС, ЈА, ЈА, ЈА, ЈА, КО, ЈА, ЈА, МЕ, НА, НЕ, ПЕ, РЕП, СР, ТЕ, ТЕР, ТИ, У, ХА, ЦА.

ВОДОРАВНО И ИСПРАВНО:

1. Старословенски Бог-Омиша, 2. Место у Хрватској код Омиша, 3. Врста бојевог отрова, 4. Ули жакајући, 5. Египетски филозоф и књижевник, 6. Ули Кастар (1741-1801), 6. Црквено проналазачко (ме), 7. Босански фудбалер, Дарко.

Бранко МИЛОВАНОВИЋ

КВАДРАТ 7x7

1	2	3	4	5	6	7
2						
3						
4						
5						
6						
7						

СЛОГОВИ: ВЕШ, ВИ, ГО, ГОШТ, И, ЛИ, НА, НА, НИТ, НО, НО, О, О, РЕС, РО, СЛАМ, СТО, СТИ, СТИ, ТА, ЦИ.

ВОДОРАВНО И ИСПРАВНО:

1. Највеће коленице златоносе, 2. Град у Швајцри, 3. Старо име Никшића, 4. Голгошта, најгоће, 5. Словеначки филм Матвежа Иванчићина; лав (група), 6. Стручњаци за вештачење, 7. Тачан, веродостојан.

Владимир ШАРИЋ

КВАДРАТ 7x7

1	2	3	4	5	6	7
2						
3						
4						
5						
6						
7						

СЛОГОВИ: А, А, АН, АР, БИ, БОР, ГИ, Е, КЕ, КО, ЈА, ЛИ, МИР, НАР, О, РА, РА, РИЈ, СО, СР, СТИ, ФРАН.

ВОДОРАВНО И ИСПРАВНО:

1. Лав Омиша; француско гувернадорка Митранова, 2. Викаре рана, 3. Америчка рок група, основана 2003., 4. Оријентална пуста, 5. Словенско кумава, 6. Николити, 7. Терача за зречење кумава.

Бранко МИЛОВАНОВИЋ

стр. 4

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ВОДОРАНО:

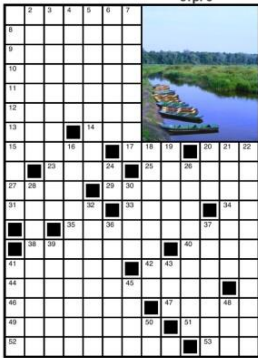
2. Специјална резерва природе са слика, 12. Старомиси домова, конуле и пролетна Луизија Пустоши, 14. Таси, сфаби, кани, 15. Стил, 16. Стил, 17. Стил, 18. Стил, 19. Стил, 20. Стил, 21. Стил, 22. Стил, 23. Стил, 24. Стил, 25. Стил, 26. Стил, 27. Стил, 28. Стил, 29. Стил, 30. Стил, 31. Стил, 32. Стил, 33. Стил, 34. Стил, 35. Стил, 36. Стил, 37. Стил, 38. Стил, 39. Стил, 40. Стил, 41. Стил, 42. Стил, 43. Стил, 44. Стил, 45. Стил, 46. Стил, 47. Стил, 48. Стил, 49. Стил, 50. Стил, 51. Стил, 52. Стил, 53. Стил, 54. Стил, 55. Стил, 56. Стил, 57. Стил, 58. Стил, 59. Стил, 60. Стил, 61. Стил, 62. Стил, 63. Стил, 64. Стил, 65. Стил, 66. Стил, 67. Стил, 68. Стил, 69. Стил, 70. Стил, 71. Стил, 72. Стил, 73. Стил, 74. Стил, 75. Стил, 76. Стил, 77. Стил, 78. Стил, 79. Стил, 80. Стил, 81. Стил, 82. Стил, 83. Стил, 84. Стил, 85. Стил, 86. Стил, 87. Стил, 88. Стил, 89. Стил, 90. Стил, 91. Стил, 92. Стил, 93. Стил, 94. Стил, 95. Стил, 96. Стил, 97. Стил, 98. Стил, 99. Стил, 100. Стил.

УСПРАНО:

1. Имя дубового, 2. Имя дубового, 3. Имя дубового, 4. Имя дубового, 5. Имя дубового, 6. Имя дубового, 7. Имя дубового, 8. Имя дубового, 9. Имя дубового, 10. Имя дубового, 11. Имя дубового, 12. Имя дубового, 13. Имя дубового, 14. Имя дубового, 15. Имя дубового, 16. Имя дубового, 17. Имя дубового, 18. Имя дубового, 19. Имя дубового, 20. Имя дубового, 21. Имя дубового, 22. Имя дубового, 23. Имя дубового, 24. Имя дубового, 25. Имя дубового, 26. Имя дубового, 27. Имя дубового, 28. Имя дубового, 29. Имя дубового, 30. Имя дубового, 31. Имя дубового, 32. Имя дубового, 33. Имя дубового, 34. Имя дубового, 35. Имя дубового, 36. Имя дубового, 37. Имя дубового, 38. Имя дубового, 39. Имя дубового, 40. Имя дубового, 41. Имя дубового, 42. Имя дубового, 43. Имя дубового, 44. Имя дубового, 45. Имя дубового, 46. Имя дубового, 47. Имя дубового, 48. Имя дубового, 49. Имя дубового, 50. Имя дубового, 51. Имя дубового, 52. Имя дубового, 53. Имя дубового, 54. Имя дубового, 55. Имя дубового, 56. Имя дубового, 57. Имя дубового, 58. Имя дубового, 59. Имя дубового, 60. Имя дубового, 61. Имя дубового, 62. Имя дубового, 63. Имя дубового, 64. Имя дубового, 65. Имя дубового, 66. Имя дубового, 67. Имя дубового, 68. Имя дубового, 69. Имя дубового, 70. Имя дубового, 71. Имя дубового, 72. Имя дубового, 73. Имя дубового, 74. Имя дубового, 75. Имя дубового, 76. Имя дубового, 77. Имя дубового, 78. Имя дубового, 79. Имя дубового, 80. Имя дубового, 81. Имя дубового, 82. Имя дубового, 83. Имя дубового, 84. Имя дубового, 85. Имя дубового, 86. Имя дубового, 87. Имя дубового, 88. Имя дубового, 89. Имя дубового, 90. Имя дубового, 91. Имя дубового, 92. Имя дубового, 93. Имя дубового, 94. Имя дубового, 95. Имя дубового, 96. Имя дубового, 97. Имя дубового, 98. Имя дубового, 99. Имя дубового, 100. Имя дубового.

Начебс ДРАГОМИРОВИЧ

стр. 5

УСПРАВНО:
1. Природни резерват у Срему, 2. Место у Срему, 3. Словачка, 4. Земљорадници у Египту, 5. Они који овервају, 6. Натурални доо који изводи електронски рок, 7. Онај који нешто држи (мн.), 16. Стрелачка из Енглеске, 18. Назив за политички независну члану компаније, 19. Детектив из филма, Нес, 20. Фестивали град у Француској, 21. Живацши израелити, 22. Сребреница Пилатаре, 24. Лична карта (скр.), 26. Македонски писци, 35. Животиња са уским носом, 30. Партнер америчког командара Костел, 32. Металуршки камен (мн.), 36. Становник Раче, 37. Становник Табана, 38. Шаматски првак података, 41. Ископа, 43. Песуодним назив песника, Владимира Таткована, 45. Морски аргумент, 46. Морски аргумент, 48. Мађарски песник, Ендер, 50. Кон у народним песмама.

ВОДОРАВНО:
1. Најстарији универзитет у Енглеској, 8. Широка градска улица, 9. Наравница, 10. Назив за субвентри Динаре на Кина, 11. Трети, породица, 12. Коватина, 13. Америчка филмска дива Гарднер, 14. Египтер (и тако даље) (скр.), 15. Човек из Бове Котарске, 17. Див пунос месеца код старих Римљана, 20. Делити тежину, 23. Амерички глумца, Рајан, 25. Давно племе у Холандији, 27. Француског писца, Давид, 29. Мали кавион, 31. Врста цвета, лепа кита, 33. Плавина у Црној Гори, 34. Символ натријума, 35. Стручњак у перитологији, 36. Наутици, 40. Француски композитор, Жан Филип, 41. Утркос, 42. Берица, ибери, 44. Стаја за кобили (мн.), 46. Барошница у клубарском округу, 47. Плавина у Египту, 49. Мала салата, 51. Наша глумица Шарлин, 52. Одредити високу члану, 53. Врста плавина.

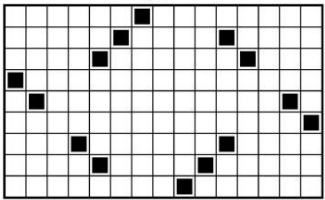
УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ЕНИГМА

Јован НЕДИЋ

стр. 6

МОЗАИЧНА УКРШТЕНИЦА

Једна реч недостаје у попису, пронађите је.

14 слова: АКОМОДАЦИЈА, ОКА, ЖЕНСКИ МАНАСТИР, 9 слова: АНИМАЦИЈА, ЕКЛЕМОВИЋ, 8 слова: АВИТАМИН, АПОЛЕПСА, БЕЋАРИНА, ПАТАРИЦА, 7 слова: ОКИДАЧИ, ОРАНИЈА, ПУСТИКАРА, 6 слова: ЈАМИЦА, КАРАТЕ, ОБИТАК, ОРОНИМ, СМЕОНО, СТОЛАР, 5 слова: АНТРЕ, КОКРА, НАЗЕБ, ФАРАД, 4 слова: АЈАТ, АНАР, ГРЛО, ЕРИЋ, КАСА, КОРЕ, ЛАЛА, МОКР, САРИ, СЛОЈ, ХУАН, ЧИЈА, 3 слова: АДЕ, ЗОВ, СКР, СРТ, 2 слова: ЕХ, НА, ТА, ФА.

Аутор: Бранислав ННННН

МАГИЧНИ ЛИК 8X10

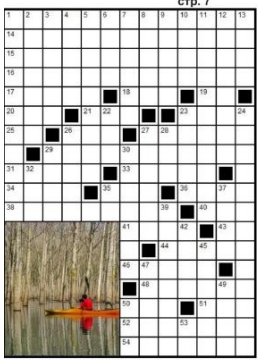
	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								

Словои: А, ВЕ, ВЕ, ВЕ, ВИТ, ДЕ, КА, КР, ЛА, ЛЕ, ЛИ, ПОМ, КВЕНТ, МА, НАР, КД, ПРЕ, РА, РА, РО, СЕИ, СКА, СРЕ, СТА, СТА, СТО, ТА, ТИ, ТИ, ТИ, ТИ, ЧАН, ЧЕ.

Водоравно и усправно:
1. Намена и неосновано изазвати пред кога
2. Сиријска дисциплина
3. Перуговати (скр.)
4. Нау псеин, критичар и новинар, Здравно
5. Конац, претпостав
6. Који има много година
7. Део који одмах после општања мрежа (нар.ир.)
8. Називања од сто данова

Аутор: Јован НОВАКОВИЋ

стр. 7

УСПРАВНО:
1. Специјални резерват природе на ЈИ Срему, 2. Узајавивач соколова, 3. Јерменски шахист, Левон, 4. Опера Жюл Мадлен, 6. Место код Хан Пјеска, 6. Име павана Здравковића, 7. Плавина, 8. Бах глумца, Хуовин (Доктор Младен), 9. Општина на СЗ делу параше корабације, 10. Место код Нове Црње, 11. Наша најбоља омакница у даш, 12. Јело од пирине и грашча, 13. Име хрв. писца Рамљана, 22. Име мекс. глумца Марфија, 23. Притка за везање пасуља, 24. Државни празник у Сотења, 26. Филм Арнолда Шварценегера, 27. Име глумца Хит, 28. Ушци од мила, 28. Београдско (гвр.), 30. Четрдесети српски патрирх, 32. Тона мелна на плоча, 35. Битол, 37. Хрватски композитор Кабило, 38. Место у општини Палинци, 42. Неодређена замена, 45. Лукоз, 47. Немачки војсковођа на 2. св. рату, Ервин (Пустинска лисица), 49. Топла посластица, 50. Наша књижевница, Ана (Три мита о путовању из Сунца), 53. Негација.

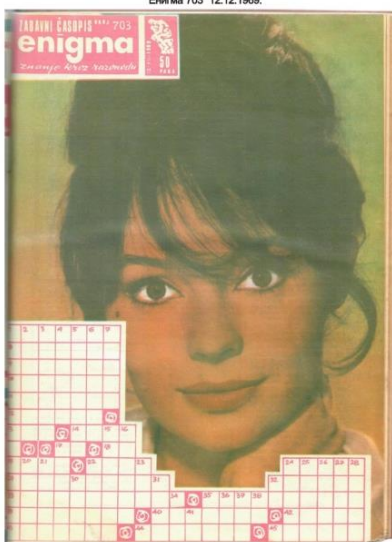
ВОДОРАВНО:
1. Провод бројева 201 и 4, 14. Наш познати глумца (1929-2014), Балкански шлфину, 15. Систем пронајкиња снага и односа пронајкиња који одговара одређеном степеноу развија друштва, 16. Становник Доне Белине код Кошанице у Хрватској, 17. Земљино олује, 18. Ступити у просторију, 19. Прва два слова азбуке, 20. Монголски владар, 21. Вевејевача мохалица, 23. Врста мекс. вуњене тканине, 25. Земљина мера од 100 м2, 26. У које време, 27. Народна реч за кукуруз, 29. Енглески пол-паван (1839. - Је. Занер), 31. Ирански номадски народ сарматског порекла, 33. Уметничка радионица, 34. Згодна жена (фиг.), 35. Уник за изражавања кхидије, 36. Општинско поддуже у Војводини, 38. Кинга за уник поштине аменаца, 40. Сребреница за алтерисит, 41. Име старејше др. глумца Еме, 43. Четврта нота солмизације, 44. Унутрашњи нагон, инстинкт, 46. Оперни напре, 48. Прилично ниско, 50. На ову страну, омаво, 51. Птица плавеница црног перја, 52. Уредност, марљивост, 54. Град на југу Рукије, средиште тамашине нафтне индустрије.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

НЕДИЋ

стр. 8

Енигма 703 12.12.1969.

стр. 9

Енигма 703 12.12.1969

стр. 10

[illegible]

СТР. 11

МАГІЧНИ ЛИК 7x11

СЛОВИ: БА, БИЧ, ГУ, ДА, ДО, ДОМ,
И, КА, КИ, КУ, МЕ, НА, НИ, НИ, НИ, НО,
ЊАЦ, О, О, ОД, ПА, РА, РАТ, РАЧ, РАШ
РО, С, СКА, СТА, ТАЛ, ТА, ТЕ, ТИ, ТИ,
УА, УД

ВОДОРРАВНО И УСПРАВНО:

1. "Умирати" од посла,
2. Дом за стара лица,
3. Артikli од метала у продавници,
4. Врста слатководне рибе,
5. Отићи у малим скоковима,
6. Назив за афроамеричке војнике,
7. Наша млада шахисткиња, првакиња Европе на турниру на Родосу 2025.

Аутор: Мирослав ЦВЕТКОВИЋ

ЗОРАДИЗМИ

ГОРДАНАГРАМИ

Поштовање религија (6. 11)

Роман Цейн Остин (5. 1. 10)

РЕАЛНО, ЦРКВА ЈЕ ИСТА

УПОРНИ ДЕСПЕРАДОС

**УБЛАЖЕНИ
СТРЕС КРАВА**

Ремек дело Хемингвеја (6,1,4)

Преко 38 степени (6, 11)

Драма Јуџина О'Нила (4,8,1,3)

На месту злочина (8, 5)

Драма Џ.Б. Шоа (5, 1, 9)

стр. 12

Пратим дешавања у Русији
РЕБУС (8. 6)

РЕБУС (4, 6)

Аутор: Динчо ПРАШЕЉ

Аутор: Бранислав НИКОЛИЋ

Досађује баштовану
РЕБУС (5, 4, 9) поставка: 1, 7, 4, 6

Убеђујем мајку
РЕБУС (5, 5, 4) пост: 1, 6, 3, 4

Аутор: Борис ДУБОВСКИ

Аутор: Елџб Семин

С камером на реци
РЕБУС (5, 6, 7) поставка: 1, 3, 6, 8

АУТО: Милан СЕЧУЈЦИЌ

стр. 14

УКРИТЕНЕ РЕЧИ

ВОДВОРАНО:

1. Формулар за отпруга пазента, спроводница; 13. Трансформациона рела; 14. Новац у Велика Британија (ен.); 15. Набавно право; 16. Трбунац општег мн.; 17. Вредностна скала; 18. Послеставица; 19. Иницијал фолк-панк-бенда Микеланд; 21. Трагови на маку подлоге; 22. Делови саобраћајних средстава; 24. Провисајних дигиталних; 26. Врста титла из рода кота; 27. Нормални срцеви; 28. Напомена за чиниоцима; 29. Платна за заштиту од општег сарањивања Међународне босворске асоцијације; 32. Лекција била, дигитални били; 33. Изазати, дигитални; 36. Ими хрватског православног Великабачи; 37. Напомене за писма; 38. Амерички штеди срцеви; 39. Вит; 40. Ими Британског глумца Нолте; 41. Рајати дига за дигитални виде; 43. Ужас осмита; уш; 44. Академски теоријски уш; 45. Раса гоме, подложно гоме; 47. Ауто-соника на Ирану; 48. Ауто-соника на Ирану; 49. Ауто-соника на Ирану; 51. Службено поштомарке; 52. Сујети, ташина (лат.; 53. Дигиталном;

УПРАВНО:

1. Скорпија са гиминалне стране; 2. Мушкетаријери; 3. Неоморфубула нација (иср.); 4. Спавачки резерват природе у Срму; 5. Чулулет; 6. Урасти наметом; 7. Санака на метанам; од дана; (лат.); 8. Инвентаризацио фонд (ср.); 9. Овај ере прена глумици, тубулино; 10. Шесте глумице Глумице; 11. Аспет; 12. Овај ере прена глумици; 16. Интерна радио-станција (ср.); 19. Пешчаник у савезу; 20. Савез; 21. Савез; 23. Уваа поштан пред ам; 25. Обј Судина; 26. Ими; 29. Балетисти; 30. Повртари; 31. Амерички музичар Тарнер; 34. Овај ере гоме змије отворени; 36. Ментални скопи; 39. Данова и шесте слово албум; 44. Насеља у општини Пешаник у близини специјалног резервата природе са слике; 42. Похвалница, споредна народне (лат.); 45. Одростити дуг, калитали; 46. Руси бикоманер гомат по морије абијане; 48. Александар Иванович (1894-1980); 50. Опште чинице ере врхуна кра у срц.

Мироган ЦВЕТКОВИЋ

АТОР: РЭША БЕША- ЧЕША	НЕМАТАЛ ЖУТЕ БОЛЕ	ВІСТА ОСТА	ХЕЛЛОМ	СМІСТА	
КВАРТ У ЦЕНТРУ ЛОДОРА					
БІРНО					
МАНОРО				МІСТА	
				ДІПНО КАРНОРО НОСІЛЕ	
ПОЛОЖАЛ ПІЛА, СІЛА ПОЛОЖА				НЕМАНО ПІЛОТ, ПІЛОТОРА МАНОЛО	РОМАНОСКИ ЖУТОЛІ ШЕЛІ ЧАСНОС
ДІПНО КАНО ПОЛОЖА				НЕМАНО ДІПНО ДІПНО ЗАНОСНО	ДІПНО ПІЛОТ ЗА ДІПНО ЖУТОЛІ
ГЛАВНО ПІЛОТ				МІСТА ЗА ДІПНО	КІЛОМ ЖУТОЛІ
	ПІЛОТ БЕША КАНО МАНО СІЛО			ПІЛОТ ШЕЛО	
КАНО НЕ ДІПНО СІЛА СІЛО СІЛО	БІЛО ЖУТОЛІ ПІЛОТ БЕША				
КАНО БЕША КАНО ОМАНО ЖУТОЛІ					
ПІЛОТ	КАНО БЕША КАНО БЕША				
ДІПНО ПІЛОТ СІЛО	ПІЛОТ КАНО КАНО КАНО КАНО				
УСЛОЖНО ПІЛОТ ПІЛОТ					
КАНО	КАНО КАНО КАНО КАНО				
КАНО КАНО КАНО КАНО	КАНО КАНО КАНО КАНО				

Са блага ДУЕ – 21. липањ (јуни) 2025. године – ОСВРТНИК, број 4

Nedavno je izašao *Osvrtnik* broj 4, novi broj informativnog glasila HZS-a. Glavnim urednikom i grafičarem je Stjepan Horvat, odgovornom urednicom predsjednica HZS-a Sanda Reić Tomaš, dok je korektorom Marko Mihaljević. U ovome broju surađuju Luka Pavičić, Petar Štambuk, Miro Šarić, Nedjeljko Nedić, Žarko Đokić, Si- niša Hrga, Sanda Reić Tomaš, Boris Antić, Stanko Šarac i Zijadin Hasani.

4. VIBR. 2025.
Osvrtnik
INFORMATIVNO GLASIŠE HRVATSKOG ŽIVOTNOG SAVETA

Novo glasilače
Hrvatskog zakonodavac saveza

Nedavno izašao šesti broj glasila *Osvrtnik* Hrvatskog životnog saveta. U ovom broju glavni urednik je Stjepan Horvat, odgovorna urednica Sanda Reić Tomaš, korektor Marko Mihaljević. U ovom broju surađuju Luka Pavičić, Petar Štambuk, Miro Šarić, Nedjeljko Nedić, Žarko Đokić, Si- niša Hrga, Sanda Reić Tomaš, Boris Antić, Stanko Šarac i Zijadin Hasani.

Tri nova odбора HZS

Na posljednjem zasjedanju Hrvatskog životnog saveta, održanom 18. lipnja 2025. godine, izabrani su tri nova odбора HZS-a. To su: **Odбор za zdravstveno osiguranje**, **Odбор za socijalno osiguranje** i **Odбор za mirovinsko osiguranje**.

Odбор za zdravstveno osiguranje sastoji se od: **Dr. sc. Zorana Jurića** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarića** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuka** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarića** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuka** (član).

Odбор za socijalno osiguranje sastoji se od: **Dr. sc. Zorana Jurića** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarića** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuka** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarića** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuka** (član).

Odбор za mirovinsko osiguranje sastoji se od: **Dr. sc. Zorana Jurića** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarića** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuka** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarića** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuka** (član).

Poslušni članovi
Bezirima 2025.

Na posljednjem zasjedanju Hrvatskog životnog saveta, održanom 18. lipnja 2025. godine, izabrani su i poslušni članovi HZS-a. To su: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

Poslušni članovi
Bezirima 2025.

Na posljednjem zasjedanju Hrvatskog životnog saveta, održanom 18. lipnja 2025. godine, izabrani su i poslušni članovi HZS-a. To su: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

10. VIBR. 2025.
Osvrtnik
INFORMATIVNO GLASIŠE HRVATSKOG ŽIVOTNOG SAVETA

Vučetec domaćin III. FF Eferona

Na posljednjem zasjedanju Hrvatskog životnog saveta, održanom 18. lipnja 2025. godine, izabrani su i poslušni članovi HZS-a. To su: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

ENIGMAFORIZMI

1. Enigmatični zagadovnik s nazivom "Enigmatični zagadovnik" sastoji se od: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

4. Susret odgođena i zagadovna Hrvatske

Na posljednjem zasjedanju Hrvatskog životnog saveta, održanom 18. lipnja 2025. godine, izabrani su i poslušni članovi HZS-a. To su: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

5. VIBR. 4
Osvrtnik
INFORMATIVNO GLASIŠE HRVATSKOG ŽIVOTNOG SAVETA

Podiznica na Prevesto Hrvatske Kvizovka 2025

Na posljednjem zasjedanju Hrvatskog životnog saveta, održanom 18. lipnja 2025. godine, izabrani su i poslušni članovi HZS-a. To su: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

Osvrtnik
U Zagrebu 2025.

Na posljednjem zasjedanju Hrvatskog životnog saveta, održanom 18. lipnja 2025. godine, izabrani su i poslušni članovi HZS-a. To su: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

STIT 6 X 8

Na posljednjem zasjedanju Hrvatskog životnog saveta, održanom 18. lipnja 2025. godine, izabrani su i poslušni članovi HZS-a. To su: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

10. VIBR. 4
Osvrtnik
INFORMATIVNO GLASIŠE HRVATSKOG ŽIVOTNOG SAVETA

Oksimoron – neshvacena zagadovna

Na posljednjem zasjedanju Hrvatskog životnog saveta, održanom 18. lipnja 2025. godine, izabrani su i poslušni članovi HZS-a. To su: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

2.

Enigmatični zagadovnik s nazivom "Enigmatični zagadovnik" sastoji se od: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

3.

Enigmatični zagadovnik s nazivom "Enigmatični zagadovnik" sastoji se od: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

4.

Enigmatični zagadovnik s nazivom "Enigmatični zagadovnik" sastoji se od: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

5.

Enigmatični zagadovnik s nazivom "Enigmatični zagadovnik" sastoji se od: **Dr. sc. Zorana Jurić** (predsjednik), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (potpredsjednik), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član), **Dr. sc. Miroslava Šarić** (član), **Dr. sc. Stanka Hrga** (član), **Dr. sc. Petra Štambuk** (član).

СА БЛОГА «ДЕСЕТА УМЈЕТНОСТ ЕНИГМАТИКА» – ДУЕ

четвртак, 29. мај (свибањ) 2025.

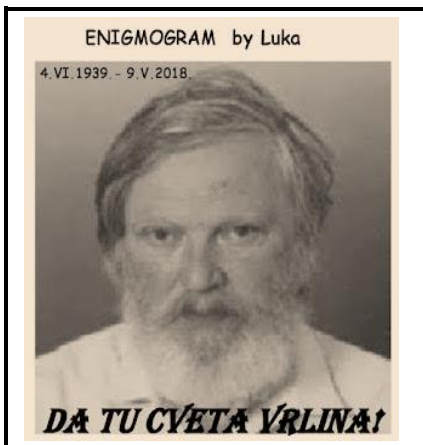
Vesnik 85

Novi broj *Vesnika* pred nama je svima zanimljiv je sigurno svim zagonetačima.

Glavnim «krivcem» je Miroslav, Lazarević prezimenom, kojega nagrađujem najvišom ocjenom!

Dakle, izašao je novi 85. broj *Vesnika* EK-a Nove zagonetke iz Beograda, koji je uredio i grafički pripremio **Miroslav Lazarević**. Pored Lazare, u novome broju prilozi su Dragana Lojanice, Krste Ivanova, Jovana Vukovića, Miroslava Živkovića i Marjana Radakovića. Vesnikovim dodatkom jest *Sremuš* broj 25. *Vesnik* broj 85 možete preuzeti s bloga *Nove zagonetke*.

Анаграмно рођенданско подсећање Луке Павичића на блогу ДУЕ

ВЛАДЕТА ТРИВУНАЦ

ДРАГАН ЛОЈАНИЦА

СА БЛОГА «ДЕСЕТА УМЈЕТНОСТ ЕНИГМАТИКА» – ДУЕ

среда, 4. јуни (липањ) 2025. године

МАГИЧНИ ШТИТ 6x8 СА КОНАЧНИМ РЕШЕЊЕМ

	1	2	3	4	5	6	
1	Т						
2		В					
3			Р				
4				Т			
5					К		
6						О	

А, ВЕ, ВИ, ГВЕ, ДР, ЛАШ, ЛЕК, МИ, НА, НА, НАР,
НИ, ПА, РА, РА, РИ, СТОС, СТР, ТЕСТ, ТИ.

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:

1. Врста птице грабљивице, беличасти суп,
2. Зграда од дрвене грађе, дрвењара,
3. Герилац, гверил (архаизам),
4. Мали испит знања путем теста,
5. Изабрани чланци, одабрани одломци, избор књижевних текстова, антологија, хрестоматија,
6. Служба у православној цркви за покојне, помен, задушнице.

На обележеној дијагонали излази коначна одгонетка: ТВРТКО,
име босанског бана и краља од рода Котроманића.

(Vladeta Trivunac, Vesnik EKNZ-a broj 5, april 2003)

Rešenje: STRVINAR, DRVENARA, GVERILAŠ, MINI TEST, ANALEKTI, PARASTOS.

Енигматски лист СКАНДИ РУБИКОН, Бања Лука, број 59/25

34	"МЕТАР" ДАМО- КЛОВ ИЛИ ДВОСЕ- КЛИ	НАШ ЕНИГМАТА СА СЛИКЕ	ТАЛЕНАТ, НАДА- РЕНОСТ	ВРЕБЕ У ИВКИ	"СЕДИ- МЕНТА- ЦИЈА ЕРИТРО- ЦИТА"	ВЛАДАРИ У КРАЉЕ- ВИНАМА	"РУКО- МЕТНИ КЛУБ"	УКРУПЊИВАЊЕ ЗЕМ- ЉИШНИХ ПОСЕДА У СВРХУ ПОБОДШАЊА ПОДОПРИЈЕДНЕ ПРОИЗ- ВОДЉЕ
		"НЕБЕСКО ТЕЛО"	"ИСТОК"					"РАЗРЕД"
ОПТИЧКИ МЕДИЈИ ЗА ПОКРА- ЊИВАЊЕ ЗВУЧНИХ ПОДАТАКА								НЕМОЋ, ИЗНЕ- МОУЛОСТ, СЛАБОСТ
АРТУР КРАТЕ (МУШКО ИМЕ)			ПРЕДНА СТРАНА КОВАНОГ НОВЦА ... ОТПИ- САНИХ					"ОДБОР" БОЉЕ НЕГО НИКУД
"ЧЕДЈА- ВИНСКА ОБЛАСТ"		ИЛИ КАСНИЈЕ ОНО ШТО ЈЕ ПО- ТРЕБНО			АЛИМИН ИМЕЊАК (М. ИМЕ)			
"САВЕЗ ВЕТЕ- РАНА АВИАЦИ- СТАНА"	"СРПСКИ ПОКРЕТ ОБНОВЕ"			КЉАКАВ ЧЕВА САКА- ТА РУКА ИЛИ НОГА ПАСТИ У ...	ИНОШЕ- ЊИЈЕВА ИМЕЊА- КИЊА (Ж. ИМЕ)			
НЕГОВА ДРВА ОБЛА- ЂЕНА ЗА ГОНЕТКА								
АЛКОХОЛ (РАЗГ.)								
НАШ КО- ШАРКАШ, АЛЕКСА								"ЦЕНТАР" "ЛОВАЧКИ САВЕЗ"
ДРАМСКА ВРСТА ШАЛТИВОГ САДРЖА- ЈА	ДЕВОЈЧИ- ЦА ПО ИМЕНУ ЛЕТА (Ж. ИМЕ)					ИМЕ АМЕР. ГЛУМИЦЕ МАКТРО "ОСНОВНА ТАРИФА"		
СРЕДЊО- ВЕКОВНИ ИТАЛИЈАНСКИ ВИТЕЗ НА КОЊУ (ИТАЛ.)							"СПЕЦИ- ЈАЛНА ЈЕ- ДИНИЦА" "ИНСТИ- ТУТ"	
УЧИНИТИ ЗАКО- НИТИМ								"АКАДЕ- МИЈА"
"МАТЕ- МАТИЧКА АНАЛИЗА"		"СРЕДЊИ ТАЛАСИ"	ИВОВЕ ШУМЕ, ИВИЦИ	ИНДИЈСКИ ЛОП И РОК- БЕНД ИЗ МУМБАЈА				
ЕКСПЕР- ТИ У ЕРИ- СТИЦИ (ВЕШТИНИ ПРЕПИ- РАЊА)								
ДЕВИНИ- ЈА КРАТЕ (ЖЕНСКО ИМЕ)				"ЈУГ"	"КАНАД- СКА КОС- МИЧКА АГЕНЦИЈА"			
ИВАНКО- ВА ИМЕ- ЊАКИЊА (ЖЕНСКО ИМЕ)								
ИМЕ ИЗ РАЕЛСКОГ ВОЈСКО- ВОДЕ И ПОЛИТИЧ- АРА РАВИНА (1922-1995)						"ЦРКВА"		
НАША ГЛУМИЦА, ДАНИЦА (1928-2009)								

СА БЛОГА «ТУПЉЕЊЕ И ОШТРЕЊЕ» – ТИО

понедељак, 26. мај 2025. године

ИЗ «ВЕСНИКА», БРОЈ 85

ЕНИГМАТСКИ ПОДСЕТНИК

СТРАНА 7

Јован Вуковић, Нова Пазова

ДЕЧЈИ ЛИСТ «ЗАВИЧАЈ»

Дечји лист «Завичај» у издању Обласног Учитељског друштва појавио се у Скопљу 1919 – 20, а излазио је до 1926 – 27. године месечно или два пута током месеца за време школске године. Оснивачи су били **Сава Милосављевић, Данило Р. Тривунац** (предак енигмате Владете Тривунца), **Светолик Р. Милосављевић**. Лист је имао рубрику «Ђачки покушаји» у којој су своје прве радове објављивали ученици основних школа. Поред песмица, причаца, ђаци су најчешће објављивали разне загонетке, углавном у стиху. Најактивнији сарадници били су **Сретен Динић, Светолик Р. Милосављевић, Димитрије Станковић, Данило Р. Тривунац**, углавном учитељи и ђаци из Јужне Србије. Може се рећи да је «Завичај» доста допринео популаризацији енигматике у Македонији. Одговорни уредници били су **Светолик Р. Милосављевић** (1919 – 25) и **Чедомир Ј. Тодоровић** (1926 – 27).

Слика лево:
Број 1,
1920. године

Слика десно:
Број 4,
децембар 1922.
године

Једна од енигматских рубрика звала се «Погађалице». Ево два примера из броја 1 године друге:

**Пронађите у овој реченици три врсте јестива:
ПРЕНОЋИО САМ КОД ЛАЗЕ И ЂУРЕ. ПА САМ ДОБИО ОД ЛАЗЕ ЦВЕТ**
(рен, репа, зец).

**Пронађите у овим реченицама један град и једну реку:
ДВА ДРУГА ИДУ НА ВРХ БРЕГА. ХАЈДЕМО, СТАРИ ДРУЖЕ,
ДА БЕРЕМО РУЖЕ!**
(Дунав, Мостар).

«ВЕСНИК» ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА «НОВА ЗАГОНЕТКА», БРОЈ 85

СТРАНА 8

ЕНИГМАТСКИ ПОДСЕТНИК

У броју 3 од новембра 1920. године објављена је ова загонетка:

Пронађите речи које се почињу овако:

Са Р...тешко тамо где га није.

Са М...нешто добро прија свима.

Са С...стар не може да сакрије.

Са Л...у зиму га доста има

(ред, мед, сед, лед).

«Завичај» је преносио и загонетке Чика Јове Змаја:

Мене можеш наћи у књигама свима.

А и на дрвећу и тамо ме има.

Осетићеш мене кад загризеш питу,

И на твојој ноzi, јесте, ја сам и ту (лист).

У броју 4 од 15. јуна 1920. године објављене су ове две питалице:

Пронађите у овој реченици две вароши у Срему:

**МОЈ ОТАЦ ПОНОВИ: САД ОДОХ У ЛОВ, АЛИ ЋУ СЕ СУТРА ВРАТИТИ,
МАКАР ЛОВЦИ И ДАЉЕ ЛОВИЛИ** (Карловци, Даљ).

**Пронађите у овој реченици три рибе: КОСАЧ КОСОМ МИША РАНИ,
МАЧАК МИША НА УМОРУ НАЂЕ** (сом, шаран, моруна).

«Завичај» је објављивао загонетке за награду решавачима. Тако је у броју 9 од маја 1923. године објавио ову «Згонетку за награду»:

Нема ме нико и има свако!

Има ме слаби а нема јаки!

Нема ме младић а има стар.

Има ме просјак а нема цар!

Има ме село а нема град –

Нек, реши, ко је награди рад! (Слово С).

Овај лист је доносио и народне загонетке са Косова које је скупљао Василије Вучковић из Призрена. Ево неколико косовских народних загонетака објављених у броју 5 из јануара 1924. године:

**Дивна мома дивним путем иде,
дивне песме пева, дивно пази где улази?**

**Сто кобила пољем иду,
када једна плоча спаде, сва стотина одмах стаде?**

**Сто свата а двеста барјака?
О клину виси, о злу ти мисли?
Два брата на једној шији седе?**

«ВЕСНИК» ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА «НОВА ЗАГОНЕТКА», БРОЈ 85

12.

М
Е
М
О
Р
И
Ј
А
Л
У

У

С
У
С
Р
Е
Т

А

С
Т
А
Н
К
О
В
И
Ћ
А

СЛОВНИ РЕБУСИ

Са њом све прија
(8,2,1,1,1,1,1,1=4,2,5,5)

М ВКИ

Решење: исписана до М, В и с
К, И–ИСПИ СА НАДОМ ВИСКИ

Стварам заблуде
(2,1,4,1,1,2,1,2=7,7)

НИЛ

Решење: до Н, осим И, Л уз
И је – ДОНОСИМ ИЛУЗИЈЕ

Воли сукобе
(2,2,2,2,2=4,6)

РА РА

Решење: РА до РА ту је –
РАДО РАТУЈЕ

Уметничка вредност
(3,5,1,1,1,1,1=8,5)

А СЛК

Решење: пре скупа С, Л и К,
А – ПРЕСКУПА СЛИКА

Обузео га гнев
(2,7,1,1=4,3,4)

ЛАИ

Решење: ЛА заједно с И –
ЛАЗА ЈЕД НОСИ

Пази уједа!
(1,2,1,1,1,2,1=6,3)

ОС НС

Решење: О, па С, а Н па С –
ОПАСАН ПАС

ИНДИРЕКТИ

Утицајан пословни човек
(3,3=6)

Сликара**Ђорђе Андрејевић**

Решење: тај Кун – ТАЈКУН

Наш економиста, Милан
(5,3=8)

**Аутомобилиста Алан,
фудбалер Хелмут**

Решење: Прост, Ран –
ПРОСТРАН

Погрешно мишљење
(4,1,1,4=10)

↓ ↓

Место парничења

Решење: пред Р, А суда –
ПРЕДРАСУДА

Атерирање авиона
(4,4=8)

Горе је дебље, а . . .

Решење: . . . доле тање –
ДОЛЕТАЊЕ

Двориште (1,1,4=6)

↓ ↓

Глумац Марвин

Решење: А, В Лија – АВЛИЈА

Исправа о власништву (6)

**Скупља слике
Драгана Милошевића,
он обожава . . .**

Решење: . . . Тапија – ТАПИЈА

А
У
Т
О
Р

М
И
Р
О
С
Л
А
В

Л
А
З
А
Р
Е
В
И
Ћ

Ауторски радови Мирослава Лазаревића
УКУПНО 404 ОБЈАВЉЕНА СЛОВНА КВАДРАТА 8x8

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Ч	А	Р	А	П	А	Н	И
2	А	Г	А	Т	О	Н	О	В
3	Р	А	Д	И	С	А	В	А
4	А	Т	И	Ч	А	Н	И	Н
5	П	О	С	А	Д	И	Т	И
6	А	Н	А	Н	И	Ј	Е	В
7	Н	О	В	И	Т	Е	Т	И
8	И	В	А	Н	И	В	И	Ћ

1. Шаљиви назив за Крушевљане,
2. Писац историјског романа «Жене мироносице», протојереј Николај,
3. Наше народно женско име, Радо-сава,
4. Човек са грчког полуострва Атике,
5. Ставити семе или корен саднице у земљу, засадити,
6. Бугарски политичар, Кирил,
7. Нове ствари, новине, новотарије,
8. Наш старији лингвистички писац и критичар.

1. Онај који је задовољио потребу за спавањем, испаван,
2. Праисторијско налазиште код Сантандера у Шпанији, пећине с приказима животиња,
3. Који обилује стенама,
4. Некадашња римска провинција,
5. Једињење азота и водоника, безбо-јан гас љутог и непријатног мириса,
6. Страно женско име, Вива, Вивана,
7. Вођа арбанашких устаника против Турака у 15. веку, Ђерђ,
8. Наливати течност, утакати.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Н	А	С	П	А	В	А	Н
2	А	Л	Т	А	М	И	Р	А
3	С	Т	Е	Н	О	В	И	Т
4	П	А	Н	О	Н	И	Ј	А
5	А	М	О	Н	И	Ј	А	К
6	В	И	В	И	Ј	А	Н	А
7	А	Р	И	Ј	А	Н	И	Т
8	Н	А	Т	А	К	А	Т	И

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	С	П	А	Х	И	Л	У	К
2	П	О	Л	У	Т	И	Н	А
3	А	Л	А	М	И	Н	И	Т
4	Х	У	М	А	Н	И	К	А
5	И	Т	И	Н	Е	Р	А	Р
6	Л	И	Н	И	Р	А	Т	И
7	У	Н	И	К	А	Т	А	Н
8	К	А	Т	А	Р	И	Н	А

1. Спахијин посед,
2. Половина, половица,
3. За минут, одмах, сместа (стр.),
4. Центар у Петрињи у Хрватској за побољшање квалитета живљења и развој људских вредности,
5. Опис неког пута с подацима о крајевима кроз које се пролази,
6. Исцртавати линијама,
7. Јединствен, оригиналан,
8. Чувена царица Русије од 1762. до 1796. године, прозвана Великом.

проф. др Лазар ДОВНИКОВИЋ

Чепин, код Осијека, 20. август 1936 –
Нови Сад, 30. мај 2025.

У 89. години преминуо је др Лазар ДОВНИКОВИЋ, професор Универзитета. Сахрањен је на Градском гробљу у Новом Саду 3. јуна 2025. године.

У родном Чепину је завршио основну школу. Средњу техничку школу завршава у Осијеку 1954, а на Машинском факултету у Београду дипломира 1960. Године 1967. започиње постдипломске студије нацртне геометрије на Архитектонском факултету у Београду, где магистрира 1975, а докторира 1976.

Радио је као инжењер у Дирекцији хидросистема Дунав – Тиса – Дунав (одељење механизације), а 1963. године прелази на Машински факултет у Новом Саду, који касније прераста у Факултет техничких наука, где ради до одласка у пензију 2001. године. Од 1990. године се посветио научним истраживањима, где је постигао запажене резултате.

Био је запажен и као енигмата, афористичар и карикатуриста. Годинама је писао за «Ошишани јеж». Објавио је књигу «Аформализми» (Матица српска, 1968). Говорио је енглески, руски и есперанто. У браку је био са Светланом, с којом је имао децу Александра и Софију, а потом и унучиће Николу и Елену.

Први рад (испуњаљка) објављен му је, као дванаестогодишњаку, у загребачком «Проблему» 13. новембра 1948. године. Објавио је око 1.000 радова, већином анаграма, ребуса, испуњаљки, пирамида и загонетки у стиху. Сарађивао је у загребачким часописима «Проблем», «Ребус» и «Вјесников квиз», осјечкој «Загонетки», београдским часописима «Енигма» (први рад 1964) и «Хупер енигматика». Радове је потписивао и са «Л. Д.», «Лазо Довниковић» и «Лазар Духовниковић» (по презимену његових предака).

Заступљен је у књигама: «Лексикон загонетача Југославије» (1979), «Истакнути енигмати Југославије» (1989), «Лексикон српских енигмата» (2007) и у монографији «Енигма – 70 година» (2023). Помиње се и у другим енигматским књигама. У књизи «Свет анаграма» (2004) заступљен је са 38 састава, углавном из «Вјесниковог квиза», док је у књизи «Клинови, пирамиде и варијације» (2006) представљен са 40 радова, међу којима је и рекордна пирамида од 22 слова. Енигматски савез Србије му је доделио за 50 година енигматског стваралаштва 2005. године Златну повељу.

Др Лазар ДОВНИКОВИЋ је био скроман, поштен и великодушан човек. Оставио је значајан траг у науци, али и у енигматици. Нека му је вечна слава и хвала за допринос који је дао југословенској, хрватској и српској енигматици.

Владимир Шарић

(наставак са стране 56)

Уређивао је нишки енигматски лист ШАРАДА, као и енигматску рубрику у нишком часопису МАТИЦА. Написао је рецензију и појмовник за књигу Николе ПЕШИЋА ЕНИГМОРИМИЋИ, а уређивао је и подлистак ГЕН (Гласило енигмата нишких) који се објављује као додатак у билтену ВЕСНИК Енигматског клуба НОВА ЗАГОНЕТКА. Један је од покретача и реализатора ФЕСТИВАЛА АУТОРСКЕ ЗАГОНЕТКЕ (ФЕЗ), који је поново афирмисао српску класичну ауторску загонетку. Заједно са Николом ПЕШИЋЕМ написао је књигу АНТОЛОГИЈА СРПСКЕ АУТОРСКЕ ЗАГОНЕТКЕ (првих пет Фестивала ауторске загонетке, 2010). Његово најзначајније енигматско дело је БИБЛИОГРАФИЈА СРПСКЕ ЕНИГМАТИКЕ (2012), а његове јединствене књиге у српској енигматици су и издања: АНАДИПЛОЗЕ (2015) и ХОМОНИМИ (у коауторству са Верољубом БАБИЋЕМ, 2025). Био је и коаутор, са Јованом ВУКОВИЋЕМ и Крстом ИВАНОВИМ, капиталне монографије ЕНИГМА – 70 ГОДИНА (2023).

Аутор је и календара нишке енигматике, писао је енигмо – анегдоте, представио је већи број нишких енигмата, а објавио је у разним листовима и око стотину енигматских теоретских прилога, занимљивости, рекорда и чланака из историје енигматике. На Другим сусретима енигмата Србије (2001), имао је излагање о историјату осмосмерке и њеним врстама, а на Трећим сусретима (2002) говорио је о скандинавкама, при чему су оба рада објављена у енигматској штампи. Припремао је материјал за књиге ЕНИГМАТСКО НАЗИВЉЕ (прикупљено преко 4.500 енигматских назива) и ДВОСМИСЛЕНЕ НАРОДНЕ ЗАГОНЕТКЕ ПОНИШАВЉА, ЗАПЛАЊА И СВРЉИГА, али није стигао да их објави. Поред Јована ВУКОВИЋА и Мирослава ЖИВКОВИЋА, спада у ред највећих истраживача и историчара у српској енигматици.

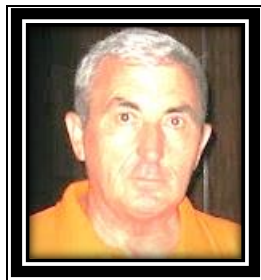
Покретач је многих енигматских идеја и збивања у Нишу и Србији. Такође је пратио и енигматику ван наших граница. Од 1973. године обављао је дужност секретара ЕК NAISSUS из Ниша, а био је и председник ЕК НИШ. Био је члан ЕУ ЧВОР од 1970. године, као и члан ЕК НОВА ЗАГОНЕТКА из Београда. Више пута је учествовао на Сусретима енигмата Југославије, а био је учесник и на свим досадашњим Сусретима енигмата Србије. Од 1999. године био је члан Удружења новинара Србије. Заступљен је у већем броју енигматских издања: ЛЕКСИКОН ЗАГОНЕТАЧА ЈУГОСЛАВИЈЕ (1979), ИСТАКНУТИ СРПСКИ ЕНИГМАТИ (1999), ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ЕНИГМАТА (2007), УКРШТАЊЕ РЕЧИ У СРПСКОЈ ЕНИГМАТИЦИ (2014), АЛМАНАХ СУСРЕТА ЕНИГМАТА СРБИЈЕ (2017), као и у другим. Награђен је од Енигматског савеза Србије Повељом за енигматско издаваштво (2015. и 2024), Златном повељом за 50 година енигматског стваралаштва (2021) и Повељом за животно дело (2024).

Смрт Марјана РАДАКОВИЋА је за српску енигматику ненадокнадив губитак. Он је својим истраживањима обогатио енигматску публицистику, што ће знатно допринети раду будућих енигматских истраживача и историчара. Његовим одласком у овој сфери настаје велика празнина. Сви који су га познавали, ценили су га као великог пријатеља и познаваоца српских енигматских историјских збивања и радо ће га се сећати. Остаје им у трајној успомени.

Мирослав Лазаревић

МАРЈАН (Радојка) РАДАКОВИЋ

**Дренова, код Пријепоља, 4. април 1946 –
Доњи Комрен, код Ниша, 28. маја 2025.**

Изненада нас је напустио и све веома растужио наш велики другар, заљубљеник у загонеташтво, коме се несебично посветио, један од најзначајнијих наших енигматских пропагатора, истраживача, историчара, иноватора, новинара, аутора загонетака и писаца. Сахрањен је 30. маја на месном гробљу у Доњем Комрену. Иза њега су остали супруга и два сина.

Основно образовање стекао је у Пријепољу, а средњу техничку школу завршио је у Нишу као ученик генерације. Радни век започео је у фабрици ЧЕГАР Електронске индустрије у Нишу. Увек се предано посвећивао ономе чиме се бавио, трудећи се увек да постигне највиши могући ниво и када је радио као помоћник пословође, спремач послова, планер и на крају као главни пословођа, па је 1972. године проглашен за најбољег радника у фабрици.

Бавио се аматерски и социолошким истраживањем. Аутор је хронике ДОЊИ КОМРЕН у издању Српске академије наука и уметности, одбора за проучавање села. За ову књигу добио је и признања САНУ, Министра за пољопривреду Србије и Културно – просветне заједнице Србије. Коаутор је и књиге РОМИ НАШЕ КОМШИЈЕ и аутор поглавља у књизи ЈАВОР ИЗНАД ГЛАВЕ. Припремио је за штампу и необичну књигу забавног карактера 365 ШИБИЦАЉКИ ЗА 365 ДАНА. Као новинар објавио је више репортажа, спортских извештаја и вести из радне и животне средине. Аутор је и неколико брошура. Био је друштвени активиста, ангажован у спортским организацијама и у туризму, а дуго година је био председник Месне заједнице, као и председник Збора радних људи у својој фабрици.

Први енигматски рад – укрштеницу објавио је 29. новембра 1969. године у нишком омладинском часопису 68. ЛИСТ МЛАДИХ. Објавио је око 4.000 радова из 80 – так различитих енигматских врста. Радове је објављивао у великом броју енигматских и неенигматских листова у Србији и ван ње. Специјалност су му биле тематске укрштенице и енигматске репортаже, а волео је симетричне ликове. Посебно се био заинтересовао за осмосмерке, где је вршио стручна и историјска истраживања, а његов истраживачки дух и маштовитост створили су на десетине новитета. Енигматику је пре свега видео као духовно задовољство, а не као могућност зараде и залагао се за разноврсно загонеташтво. Један је од најзначајнијих енигмата Ниша и нишког региона. Радове је потписивао и са псеудонимима: «Јамнар», «М.Р.», «Радак», «Радамант».

(наставка на страни 55)

ЕНИГМАТСКИ СРЕМУШ

БИЛТЕН ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА
«С Р Е М», ПЕЋИНЦИ

БРОЈ 26

АВГУСТ 2025.

**ПРИЈАТЕЉИ ЕК «СРЕМ» И
ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ**

**ИЗРАДА ПЕХАРА, ПЛАКЕТА, МЕДАЉА,
УСЛУГА ШТАМПЕ И ГРАВИРАЊА**

СВЕ ВРСТЕ ГРАФИЧКИХ УСЛУГА

**Владимир
Шарић,
председник
ЕК «Срем»**

**Гордана
Шарић,
потпредседница
ЕК «Срем»**

**Секретар клуба:
Јована Милетић**

Чланови клуба: Вукица ЈОВАНОВИЋ (Рума), Драгиша ЈОВАНОВИЋ (Рума), Драгослав ЈОВАНОВИЋ (Смедерево),
Марија ЂУРЧИЋ (Брестач),
Милица ПЕТРОВИЋ (Тител), Бранко КОМНЕНИЋ (Крагујевац), Драгана ШАРИЋ, Иван ШАРИЋ, Ксенија ШАРИЋ, Исидора МИЛЕТИЋ и Настасја МИЛЕТИЋ (сви Шимановци).
Пријатељи клуба: Крста ИВАНОВ (Бор), Видоје СТЕФАНОВИЋ (Ниш),
Марјан РАДАКОВИЋ (Ниш)
и Никола ПЕТКОВСКИ (Скопље).

Лого ЕК «Срем» урадио је Графички студио «ЕЛИТ» Златка Бабића из Шимановаца и представља загонетног фараона Тутанкамона

Билтен «Сремуш» издаје: ЕК «Срем», уредник: Владимир Шарић,
тел.: 022/480 – 211; 065/9999 – 212; Е – mail: vlagor5149@gmail.com,
прелом страна и техничка припрема издања: ЕК «Нова загонетка»

**ОПШТИНСКЕ УКРШТЕНЕ РЕЧИ («Пећиначке новине», јуни 2025)
СА АНАГРАМИЈАДОМ ТЕМАТСКИХ ПОЈМОВА**

Аутори: ГОРДАНА и ВЛАДИМИР ШАРИЋ, Шимановци

Припрема: ЕК «Срем», Пећинци,

Секција при Енигматском савезу Србије и Културном центру Пећинци

Т	О	В	А	Р	Н	И	К	●	Р	И	Б	А	Р
Е	Г	И	П	А	Т	●	О	Б	Е	Д	С	К	А
Л	А	В	А	Л	●	Ц	Р	Е	С	●	К	Р	В
Е	Р	О	Р	●	К	А	У	Р	К	А	●	А	Н
С	●	Д	А	Н	О	П	Ш	Т	И	Н	Е	●	О
К	С	●	Н	Е	Л	А	К	А	●	И	Р	И	С
О	Р	И	●	Б	А	Р	А	●	К	Л	А	С	Е
П	Е	Ћ	И	Н	Ц	И	●	Т	Р	И	В	А	Л
И	М	А	Л	О	●	К	У	П	И	Н	О	В	О

Тематски појмови: ТОВАРНИК (Место у општини Пећинци, Доњи . . .), ОБЕДСКА БАРА (Заштићени резерват природе код Купинова), ДАН ОПШТИНЕ (Датум који се обележава и у Пећинцима крајем маја, а манифестације у част тог датума трају недељу дана), ПЕЋИНЦИ (Општинско место у Доњем Срему), КУПИНОВО (Место на Сави код Обедске баре, у општини Пећинци), ОГАР (Место у општини Пећинци, у коме се налази Аксентијев кућерак), СРЕМ (Део Војводине у коме се налази општина Пећинци).

МЕСТО СА СПОРТСКОМ ХАЛОМ (анаграм, 4,8 и читаљка, 8) ИД(Е) ТОВАРНИ КОЊ кроз ово место у које, због спортске хале, идемо често! (Решење: (ДОЊИ) ТОВАРНИК)	РОДНО МЕСТО И КРАЈ ПАВЛА СТАМАТОВИЋА (8,4) ПРЕКО МУ СНОВИ остали у родном месту и крају, свет је за Павла био мали. Стаматовића ту многи знају. (Решење: КУПИНОВО, СРЕМ)
РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ (7,4) ДОБРА БАКА СЕ пита куда њен унук скита а ми смо срили бату у птичјем резервату! ДАБАР СЕ, БАКО, ту у води купа	а чапља јако крилима лупа! Жаба се кречетом ту свима оглашава а локвањ с цветом на води мирно спава. (Решење: ОБЕДСКА БАРА)
ТУ ЈЕ АКСЕНТИЈЕВ КУЋЕРАК (4) Фрушка ГОРА краси Срем а ово место у Срему Доњем	краси Аксентијев кућерак, за туристе добар знак! (Решење: ОГАР)
ПРАЗНИК КОМУНЕ (+ Н, 3,7,7) ОНДЕ ПТИЋ И ПШЕНИЦА се виде уз Обедску бару, а Аксентијев кућерак у Огару. У Доњем Товарнику хала, зоо врт и Свињарска колеба, Ашању краси лепа гибаница,	Завичајна кућа у Шимановцима, Купиново тврђаву и Обед има а и у Дечу, Обрежу, Попинцима, Сибачу, Брестачу и Суботишту знаменитости многих има. У центру комуне Музеј хлеба а за празник – свима хвала! (Решење: ДАН ОПШТИНЕ ПЕЋИНЦИ)

**НОВИНАРСКЕ УКРШТЕНЕ РЕЧИ («Пећиначке новине», јули 2025)
СА ПРОШИРЕНОМ АНАГРАМИЈАДОМ ТЕМАТСКИХ ПОЈМОВА**

Аутори: Гордана и Владимир Шарић

Припрема: Енигматски клуб «Срем» – Пећинци,

Секција при Енигматском савезу Србије и Културном центру Пећинци

Л	Е	К	С	И	К	О	Н	●	П	Е	Р	У	Н
Е	Т	А	К	А	В	●	А	Р	А	П	С	К	О
К	И	Л	О	Н	●	С	Т	Е	Р	●	К	О	В
Т	В	Е	Р	●	Ш	Т	А	П	И	Н	●	Р	И
О	●	Ж	У	Р	Н	А	Л	И	З	А	М	●	Н
Р	С	●	П	А	У	Н	И	Ћ	●	Ф	О	Р	А
И	Т	И	●	Т	Р	И	О	●	П	О	Ж	А	Р
Ц	Р	Н	И	К	А	О	●	С	У	Р	Д	У	К
А	Н	Д	Р	О	●	Л	А	У	Р	Е	А	Т	А

Тематски појмови: ЛЕКСИКОН ЛАУРЕАТА (Део назива књиге НОВИНАРСТВО . . .), ЖУРНАЛИЗАМ (Новинарство), ЛЕКТОРИЦА (Жена која исправља текст у новинарству), НОВИНАРКА (Журналисткиња), РАТКО (Име Стојковића, аутора књиге НОВИНАРСТВО – ЛЕКСИКОН ЛАУРЕАТА, у којој су пописана 3.262 добитника за 664 награде, међу којима има и новинара из Срема).

ПРЕГЛЕД НАГРАДА (8,8,10)

РАТКО СЛИКЕ У АНАЛЕ нама
шаље преко пуно задатака
из књиге о прес наградама
велик СТВАРНО НИВО података!
(Решење: НОВИНАРСТВО ЛЕКСИКОН
ЛАУРЕАТА)

НОВИНАРСТВО (10)

ЖАР НАМ ЛИЗУ обузела
па лепу репортажу пише,
воли путопис и друга дела
а коментаре понајвише.
(Решење: ЖУРНАЛИЗАМ)

**АУТОР ЛЕКСИКОНА ЛАУРЕАТА
(- У, 5,9)**

ОРТАК је он енигматима,
лексиконе пише и њима,
а ево сада и новинарима.

Лексикон посветио својима:
Сањи – обрадова ТО КЋИ СВОЈУ
и Бати – сину Боровоју!
(Решење: РАТКО СТОЈКОВИЋ)

ИСПРАВЉАЧИЦА ТЕКСТА (9)

РАТКО ЛИЦЕ њено цени
јер му текстове исправља.
Захвалан је стручној жени
па је радо поздравља!
(Решење: ЛЕКТОРИЦА)

ЖУРНАЛИСТКИЊА (9)

НИВО РАНКА тексту тражи
у фељтону и репортажи.
За магизине она пише,
леп стил је карактерише.
(Решење: НОВИНАРКА)

**ПАСУЉСКЕ УКРШТЕНЕ РЕЧИ («Пећиначке новине», август 2025)
СА АНАГРАМИЈАДОМ ТЕМАТСКИХ ПОЈМОВА**

Аутори: ГОРДАНА и ВЛАДИМИР ШАРИЋ, Шимановци

Припрема: ЕК «Срем», Пећинци,

Секција при Енигматском савезу Србије и Културном центру Пећинци

С	У	М	П	О	Р	А	Ш	●	П	О	Р	У	Б
У	Н	У	Т	Р	А	●	П	О	С	Т	О	Љ	Е
Б	Е	Т	И	С	●	Б	А	Л	И	●	В	А	Л
О	Р	А	Ч	●	Л	О	Л	А	Н	А	●	Р	И
Т	●	П	А	С	У	Љ	И	Ј	А	Д	А	●	П
И	Ш	●	Р	Е	В	Е	Р	И	●	Р	Е	П	А
Ш	Т	А	●	Р	У	В	И	●	П	А	Р	И	С
Т	Е	Т	О	В	А	Ц	●	Л	У	Н	А	Л	У
Е	К	И	П	А	●	И	М	Е	Н	И	Т	Е	Љ

Тематски појмови: СУМПОРАШ (Врста пасуља), ПАСУЉИЈАДА (Гастрономско – туристичка манифестација, пета по реду, одржана крајем јуна у Суботишту), ТЕТОВАЦ (Врста пасуља), СУБОТИШТЕ (Место у општини Пећинци, у коме је крајем јуна одржана Пета пасуљијада), БЕЛИ ПАСУЉ (Врста пасуља).

ВРСТА ПАСУЉА (Љ=Ш, 8) Ту ПАСУЉ МОР приставио себи. Леп је приказ када пасуљ треби! (Решење: СУМПОРАШ)	ПАСУЉУ У ЧАСТ (10) Такмичење у кувањима нашег јела у котлићима усред места Суботишта – А то ЉУДИ СПАЈА годишта! (Решење: ПАСУЉИЈАДА)
МЕСТО ПАСУЉИЈАДЕ (9) У том месту Доњег Срема ТОШУ БИ СТЕ видели: у котлићу пасуљ спрема и публици га дели! (Решење: СУБОТИШТЕ)	
ВРСТА ПАСУЉА (–С, 7) ВЕСТ ОТАЦ доби да до пијаце иде, па у добијеној роби врсту пасуља виде! (Решење: ТЕТОВАЦ)	ВРСТА ПАСУЉА (4,5) СУПА Л' БИЉЕ има ако посна није? Ту се јело крије популарно свима! (Решење: БЕЛИ ПАСУЉ)